

**ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE
OSNOVNIH ŠOL
POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA
2024/25**

David Janet

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center
Ljubljana, avgust 2025

Jezikovni pregled: mag. Bernarda Krafogel

KAZALO

UVOD	3
ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ 2024/25.....	4
1 Osnovni podatki	4
2 Stališča ravnateljev do NPZ	6
3 Težave pri izvedbi NPZ	10
4 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta	15
5 Ocena posredovanih informacij	16
6 Ocena sodelovanja	18
7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ	20
8 Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami.....	23
9 Analiza dosežkov učencev šole na NPZ.....	25
10 Analiza kakovosti izkazanega znanja pri NPZ s programom OrKa	26
11 Razlike v pristopu do NPZ.....	30
12 Drugi komentarji o NPZ	31
 Povzetek	 35
Priloge	39

UVOD

V letošnjem šolskem letu 2024/25 smo anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol o izvedbi nacionalnega preverjanja znanja (NPZ) poslali vsem ravnateljem izobraževalnih institucij, ki so izvajale NPZ v 3., 6. in 9. razredu, v 3. razredu prvič. NPZ se je izvajal v osnovnih šolah s splošnim izobraževalnim programom, osnovnih šolah s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom, zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter ljudskih univerzah.

Z anketo smo zbirali informacije o stališčih ravnateljev do NPZ, težavah pri njegovi izvedbi, prostovoljnem izvajanju NPZ iz tretjega predmeta, razlogih za neudeležbo učencev ter uporabnosti dokumentov in programov, povezanih z NPZ. Ravnatelje smo povprašali o uporabnosti informacij, ki so jih posredovale pristojne institucije za vodenje NPZ, ter sodelovanju z njimi. Poseben sklop smo namenili prilagojenemu izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami, pa tudi analizi kakovosti znanja s programom OrKa. Ravnatelji so prav tako odgovorili na vprašanja, ki zadevajo analizo dosežkov učencev šole na NPZ. Na koncu ankete so ravnatelji ocenili pristop učiteljev, učencev in staršev do NPZ v primerjavi s preteklimi leti, imeli pa so tudi možnost, da zapišejo druge komentarje o NPZ.

Podatke smo zbirali v drugi polovici meseca maja s pomočjo spletnega anketiranja. Povezavo do ankete smo institucijam poslali po elektronski pošti, objavili pa smo jo tudi na spletni strani e-Rica za ravnatelje.

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ 2024/25

1 Osnovni podatki

Nacionalno preverjanje znanja se je v šolskem letu 2024/25 izvajalo na 503 šolah. Po izvedbi je anketni vprašalnik za ravnatelje izpolnilo 471 ravnateljev. Letošnja stopnja odzivnosti (93,6 %) je primerljiva preteklim letom (leta 2024: 91,0; leta 2023: 93,6 %; leta 2022: 93,8 %; leta 2021: 91,9 %; leta 2019: 89,6 %).

Preglednica 1.1 prikazuje stopnje odzivnosti šol glede na izobraževalni program. Najvišjo odzivnost beležimo pri zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Tem sledijo osnovne šole, ki izvajajo tako splošni kot prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom, nato šole, ki izvajajo le prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom, in šole s splošnim programom. Najnižjo stopnjo odzivnosti beležimo med ljudskimi univerzami.

Preglednica 1.2 prikazuje stopnje odzivnosti glede na regije. Iz nje lahko razberemo, da so vse regije zadovoljivo zastopane. Najvišje deleže odzivnosti ravnateljev najdemo v pomurski, zasavski in posavski regiji, kjer so na anketo odgovorili prav vsi ravnatelji. Na drugi strani so na anketo v najmanjši meri odgovorili v osrednjeslovenski, primorsko-notranjski in gorenjski regiji, s stopnjo odziva okoli zadovoljivih 90 %.

Preglednica 1.1: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po izobraževalnih programih

Izobraževalni program ¹	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež
SIS	404	432	93,5 %
SIS + NIS	30	31	96,8 %
NIS	28	29	96,6 %
ZAVOD	2	2	100,0 %
LU	7	9	77,8 %
Skupaj	471	503	93,6 %

Preglednica 1.2: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po regijah

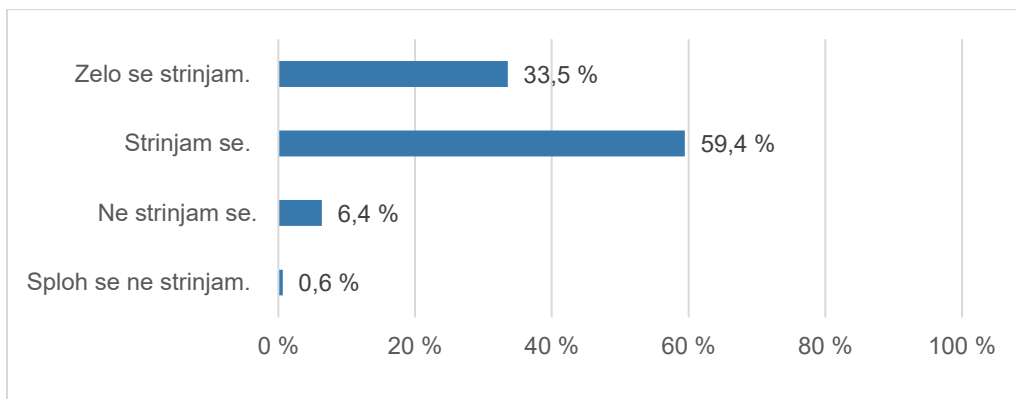
Regija	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež
Pomurska	41	41	100,0 %
Podravska	81	84	96,4 %
Koroška	18	19	94,7 %
Savinjska	56	62	90,3 %
Zasavska	11	11	100,0 %
Posavska	26	26	100,0 %
Jugovzhodna Slovenija	38	39	97,4 %
Osrednjeslovenska	93	105	88,6 %
Gorenjska	37	41	90,2 %
Primorsko-notranjska	16	18	88,9 %
Goriška	29	30	96,7 %
Obalno-kraška	25	27	92,6 %
Skupaj	471	503	93,6 %

¹ SIS: osnovna šole s splošnim izobraževalnim programom
NIS: osnovna šola s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom
ZAVOD: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami
LU: ljudska univerza

2 Stališča ravnateljev do NPZ

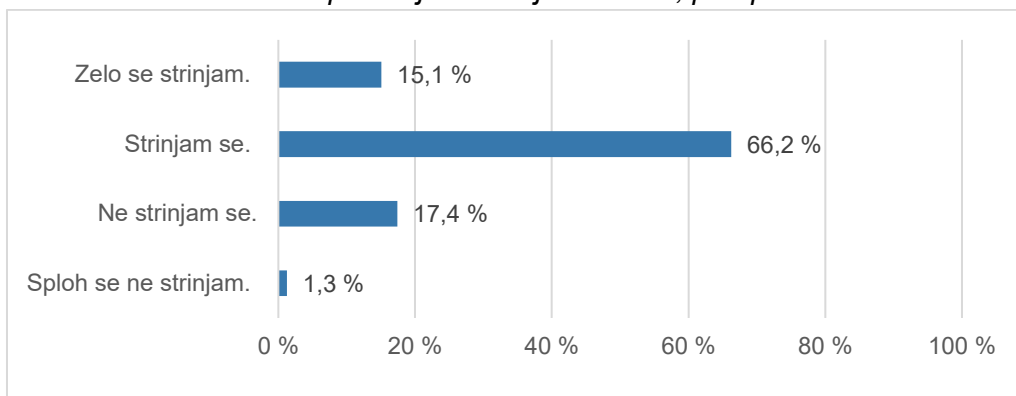
Prvi sklop postavk je zajemal splošna stališča do NPZ. Te so ravnatelji ocenili na štiristopenjski lestvici: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj dá učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.

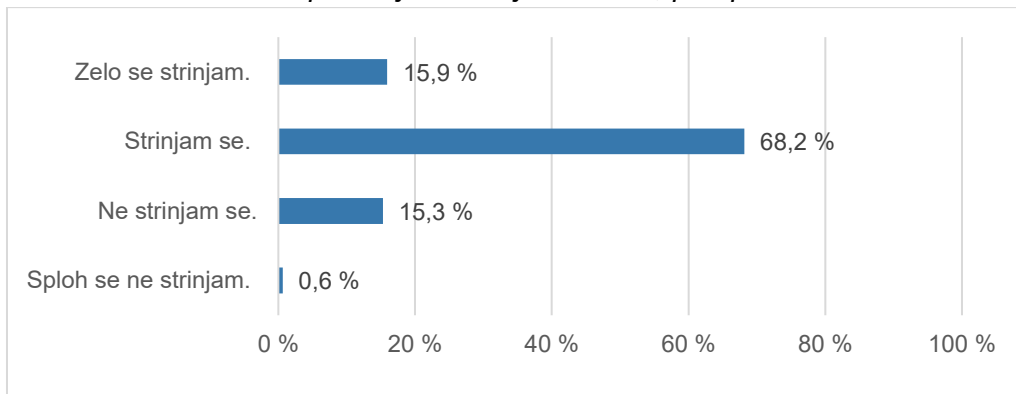
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **93,0 %** (leta 2024: 91,0 %; leta 2023: 90,9 %).

2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.

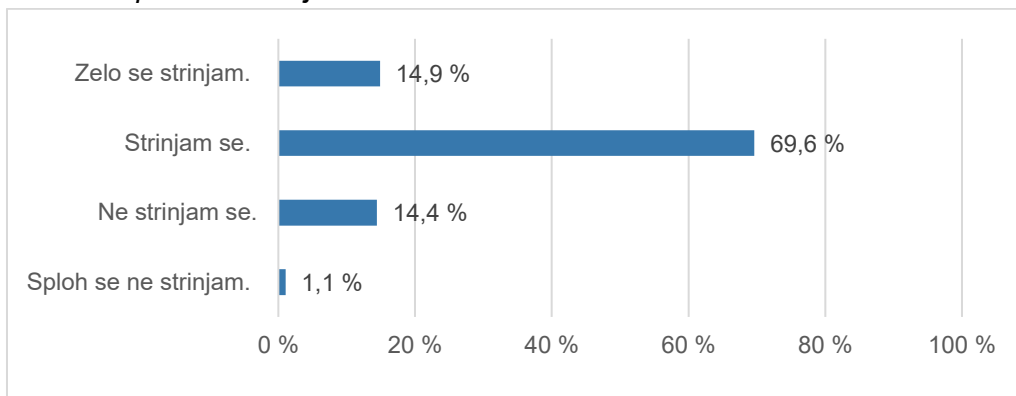
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **81,3 %** (leta 2024: 78,4 %; leta 2023: 80,6 %).

2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.

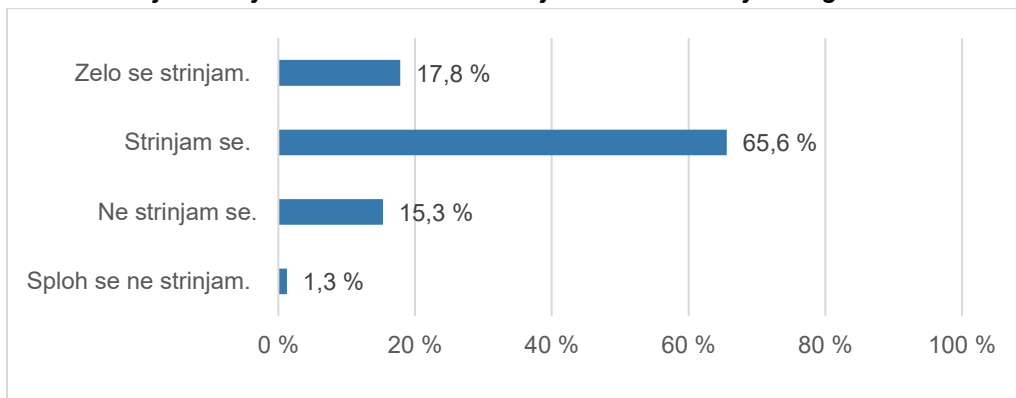
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **84,1 %** (leta 2024: 79,7 %; leta 2023: 81,0 %).

2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.

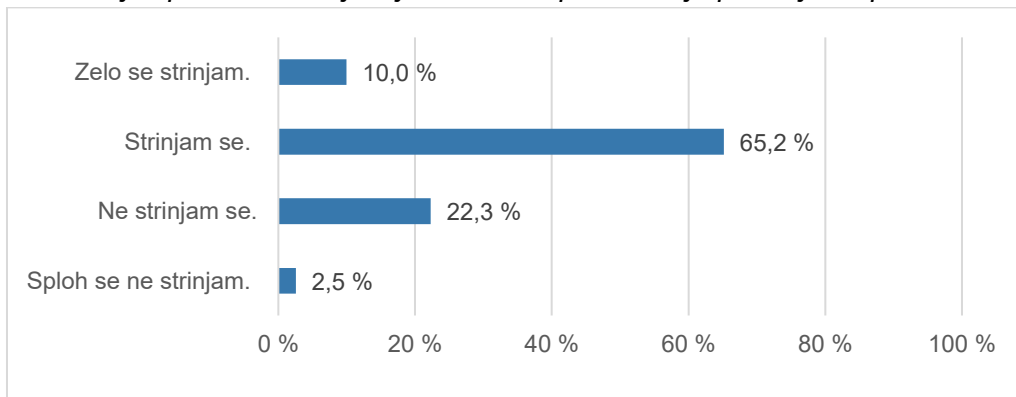
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **84,5 %** (leta 2024: 80,0 %; leta 2023: 77,5 %).

2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.

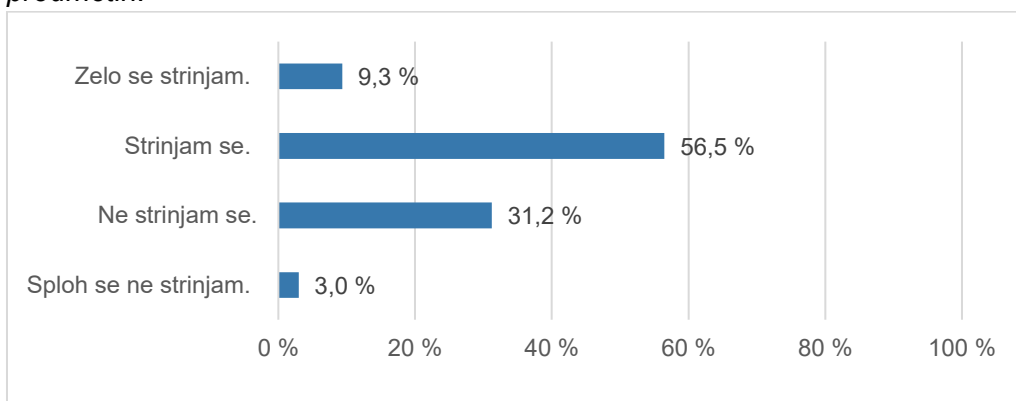
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **83,4 %** (leta 2024: 82,2 %; leta 2023: 82,1 %).

2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjanih predmetov.

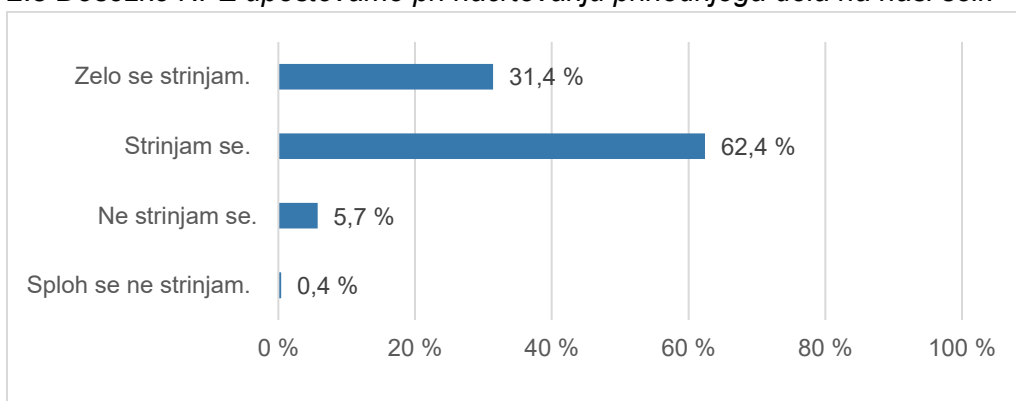
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **75,2 %** (leta 2024: 68,7 %; leta 2023: 72,2 %).

2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih.

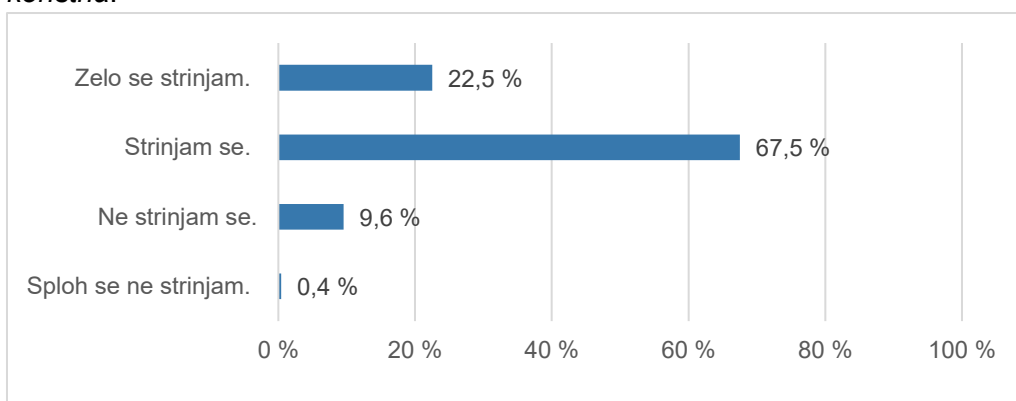
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **65,8 %** (leta 2024: 59,2 %; leta 2023: 57,6 %).

2.8 Dosežke NPZ upoštevamo pri načrtovanju prihodnjega dela na naši šoli.

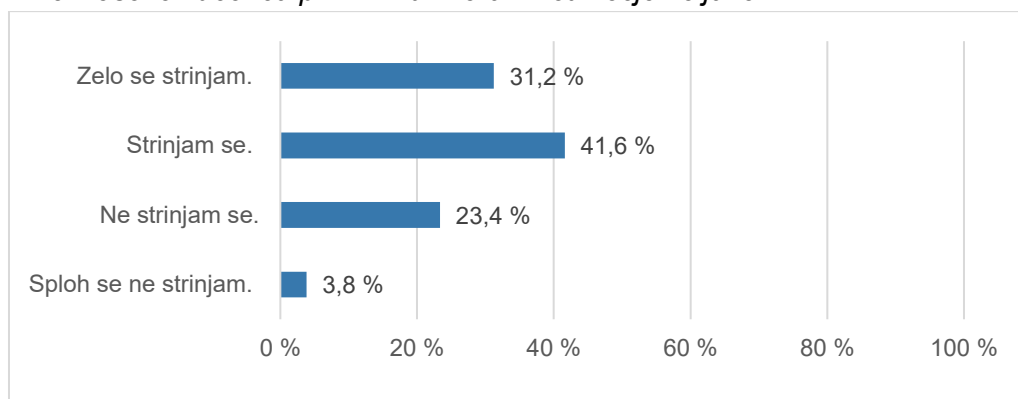
Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **93,8 %** (leta 2024: 92,8 %; leta 2023: 91,8 %).

2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: **90,0 %** (leta 2024: 86,7 %; leta 2023: 87,4 %).

2.10 Dosežek učenca pri NPZ bi moral imeti večjo veljavo.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 72,8 % (leta 2024: 85,1 %; leta 2023: 86,5 %).

Ravnatelji se najbolj strinjajo s postavkami, da je NPZ smiselna in koristen, saj da učencu in učitelju povratno informacijo o znanju učenca; da dosežke pri NPZ upoštevajo pri načrtovanju prihodnjega dela na šoli in da so izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna. Pri omenjenih postavkah je delež strinjanja (odgovora *Zelo se strinjam./Strinjam se.*) višji od 90 %, prav tako je nekoliko višji v primerjavi s preteklima letoma.

Med postavkami, katerih delež strinjanja presega 80 %, so trditve, da NPZ odkriva močna in šibka področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti; da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli in da NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela. Pri vseh postavkah beležimo trend, da je delež strinjanja višji v primerjavi s preteklimi leti.

Ravnatelji se v višjem deležu kot v preteklih letih strinjajo tudi s postavkami, da je NPZ prispeval k izboljšanju kakovosti poučevanja preverjanih predmetov ter k izboljšanju kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja teh predmetov na šoli (postavki smo sicer nekoliko preoblikovali glede na pretekla leta). Delež strinjanja je v primerjavi s preostalimi postavkami malenkost nižji, a še zmerom višji od 70 % za postavko o kakovosti poučevanja oziroma od 60 % za postavko o kakovosti preverjanja in ocenjevanja.

Edina postavka, pri kateri se je v primerjavi s preteklimi leti strinjanje ravnateljev znižalo, trdi, da bi morali imeti dosežki pri NPZ večjo veljavo. V primerjavi s prejšnjimi leti se več ravnateljev s to trditvijo ne strinja oziroma meni, da to ni potrebno. Ugotovimo lahko, da so stališča ravnateljev do NPZ pozitivna in da so v primerjavi s preteklimi leti še ugodnejša. Razlog za to je najverjetneje v tem, da se dosežki NPZ v 9. razredu uporabljajo kot eno od meril za vpis v srednje šole, kar prispeva k večji veljavi in pomenu NPZ (postavka 2.10).

3 Težave pri izvedbi NPZ

V nadaljevanju so ravnatelji označili vidike izvedbe NPZ, s katerimi so imeli težave (preglednica 3.1). Za vsako težavo so lahko zapisali tudi razloge in predloge za izboljšavo.

Preglednica 3.1: *Težave pri izvedbi NPZ v šolskem letu 2024/25*

Težave pri izvedbi NPZ	Število	Delež (2025)	Delež (2024)
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	6	1,3 %	2,3 %
Način pakiranja preizkusov	4	0,8 %	1,6 %
Čas izvedbe NPZ	27	5,7 %	1,4 %
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ	50	10,6 %	7,7 %
Nadzorni učitelji	28	5,9 %	5,4 %
Organizacija pouka med izvedbo NPZ	40	8,5 %	7,2 %
Motivacija učencev za NPZ	73	15,5 %	27,9 %
Motivacija učiteljev za NPZ	18	3,8 %	4,7 %
Odnos staršev do NPZ	28	5,9 %	8,8 %
Vrednotenje NPZ	24	5,1 %	5,0 %
Izvedba NPZ za učence s posebnimi potrebami	43	9,1 %	8,6 %
Izvedba NPZ za učence v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom	6	1,3 %	0,9 %
Izvedba NPZ za učence priseljence	17	3,6 %	3,4 %
Drugo	16	3,4 %	1,8 %

Težava, o kateri poroča največ ravnateljev (15,5 %), je **motivacija učencev za NPZ**. A vendarle velja opozoriti, da je delež ravnateljev, ki so označili ta vidik izvedbe NPZ, opazno manjši kot v preteklih letih. Skladno z rezultati postavke 2.10 je mogoče vzrok za to pripisati predvsem uporabi dosežkov NPZ v 9. razredu kot kriterij pri vpisu v srednje šole. Za težave z motivacijo učencev za NPZ so ravnatelji zapisali 63 razlogov (13,4 %). Glavnina teh se nanaša na nemotiviranost in nezainteresiranost učencev, njihov brezbrizen odnos do NPZ ter na to, da učenci v njem ne vidijo smisla. Ravnatelji pogostoma navajajo, da težave z motivacijo opažajo predvsem pri učencih 6. in 3. razreda ter pri tretjem predmetu v 9. razredu, katerih dosežki se nikjer ne upoštevajo – nimajo vpliva in posledic. To opažajo tudi pri učencih, ki predvidevajo, da ne bo omejitve pri vpisu na srednjo šolo. Med redkimi oz. posameznimi razlogi ravnatelji navajajo še: preobremenjenost in stres učencev, težke naloge, starše, ki NPZ vidijo kot dodatno breme, in družbo, ki znanja ne ceni dovolj. Peščica ravnateljev izpostavlja tudi skupine učencev (učence s posebnimi potrebami, odrasle ipd.), ki so manj motivirane za NPZ. Ravnatelji so za težave z motivacijo učencev podali 39 predlogov izboljšav (8,28 %). Glavnina jih izpostavlja težo in veljavo NPZ, ki bi morala biti večja – dosežki pri posameznih predmetih bi se morali oceniti, se vpisati v redovalnico, vplivati na zaključno oceno ipd. Naslednji predlog, ki ga izpostavljajo ravnatelji, je ozaveščanje o pomenu NPZ, pozitivni spodbudi in osmišljanju NPZ. Peščica ravnateljev predlaga poenotenje in upoštevanje tudi tretjega predmeta NPZ v 9. razredu kot enega od meril pri vpisu v srednjo šolo. Med posameznimi predlogi pa najdemo povečanje odgovornosti staršev, sistemske spremembe, ki zajemajo zmanjševanje permissivnosti, uvedbo sprejemnih izpitov v srednjih šolah in ukinitvev NPZ za odrasle v osnovnošolskem izobraževanju.

Naslednja najpogostejše poročana težava ravnateljev je **organizacija prostorov za izvedbo NPZ**. Delež ravnateljev, ki poroča o tej težavi (10,6 %), je glede na pretekla leta opazno poskočil. Za težavo so ravnatelji podali 49 razlogov (10,4 %). Izpostavljajo, da imajo prostorsko stisko predvsem zaradi velikega števila učencev s posebnimi potrebami oziroma z odločbami, kar zahteva dodatno delitev v manjše skupine in posledično večje število potrebnih učilnic. Prav tako pogosto navajajo generalno prostorsko stisko na šoli – pomanjkanje prostorov in učilnic. Nekaj ravnateljev kot razlog navaja tudi pomanjkanje kadra. Za to težavo so podali 22 predlogov izboljšav (4,7 %). Ti se v večji meri nanašajo na racionalizacijo in večjo fleksibilnost pri izvedbi NPZ, kot je na primer združevanje učencev s posebnimi potrebami v večje skupine. Trije ravnatelji predlagajo, da bi NPZ za posamezne razrede potekal na različne dneve, posamezni predlogi pa vključujejo večjo fleksibilnost pri izbiri časa za začetek pisanja, skrajšanje NPZ na 45 minut in možnost, da imajo učenci v zavodih svobodno izbiro pristopa k NPZ.

V podobnem deležu (9,1 %) so ravnatelji poročali, da so imeli težave pri **izvedbi NPZ za učence s posebnimi potrebami**, za kar so podali 39 razlogov (8,3 %). Podobno kot pretekla leta, navajajo, da imajo na šolah veliko število učencev s posebnimi potrebami, kar pri izvedbi NPZ zahteva dodatne prostore in kadre ter rezultira v prostorski in kadrovske stiski. Trije ravnatelji posebej izpostavljajo, da je problematičen tudi podaljšan čas pisanja NPZ za te učence. Med posameznimi težavami pa navajajo še: nezainteresiranost učencev; neupoštevanje vseh prilagoditev; dolga besedila v preizkusu NPZ za slovenščino v 3. razredu; da je učenec odločbo prejel po preteklem roku za vnose; da učitelj učencu ni dovolil uporabiti kalkulatorja; in da je še zmerom problematično bralno razumevanje pri učencih, ki jim pripada pomočnik bralec, tekst pa morajo prebrati sami, kar jim pobere veliko predvidenega časa. Ravnatelji so podali 20 predlogov (4,2 %) možnih izboljšav navedenih težav. Največ jih predlaga racionalizacijo izvedbe NPZ (npr. združevanje učencev v skupine), sledi predlog, da se za učence zmanjša obseg prilagoditev oziroma da se opravi razmislek o naboru prilagoditev, ki jih učenci dejansko potrebujejo. Posamezni ravnatelji med drugim predlagajo: upoštevanje vseh prilagoditev, ki jih imajo učenci s posebnimi potrebami; krajša besedila za te učence; jasno opozarjanje na njihove pravice ter razmislek o smiselnosti podaljšane časa in pomočnika bralca. En ravnatelj predlaga, da bi bili učenci, ki jim pripada pomoč bralca, oproščeni nalog bralnega razumevanja ali pa bi jim bralec lahko prebral tudi besedilo.

Naslednja težava po pogostosti poročanja je **organizacija pouka med izvedbo NPZ** (8,5 %). Za težavo so ravnatelji zapisali 39 razlogov (8,3 %). Ti so povečini enaki zgoraj zapisanim – tudi pri izvedbi pouka za preostale učence izpostavljajo predvsem prostorsko in kadrovske stisko. Peščica ravnateljev navaja, da je pouk preostalih učencev med izvedbo NPZ okrnjen in da zanje organizirajo dneve dejavnosti. Štirje ravnatelji poudarjajo, da jih ovira nefleksibilnost pri časovni izvedbi NPZ, en pa izpostavlja, da je težko zagotoviti mir med izvedbo NPZ. Za težave so ravnatelji podali 17 predlogov izboljšav (3,6 %). Največ jih predlaga večjo fleksibilnost glede časovne izvedbe NPZ in organizacijo dneva dejavnosti za preostale učence. Med posameznimi predlogi lahko najdemo: ločeno izvedbo NPZ za učence 3. razreda; odpravo omejitev pri oblikovanju skupin; sodelovanje z Zavodom RS za šolstvo in drugimi institucijami, ki naj pripravijo različne vsebine, ter vključevanje svetovalnih delavcev in vzgojiteljev, ki naj poskrbijo za prilagojeno izvedbo pouka za učence v razredih, kjer se NPZ ne izvaja.

Nekoliko manjši delež ravnateljev (5,9 %) poroča, da imajo **težave z nadzornimi učitelji**. Zanje so navedli 29 razlogov. Večina se jih zopet nanaša na težave s pomanjkanjem kadra in na veliko število učencev s posebnimi potrebami in prilagoditvami, ki zahtevajo večje število

nadzornih učiteljev. Trije ravnatelji navajajo, da imajo težave tudi z bolniškimi odsotnostmi. Za omenjene težave so podali 12 predlogov izboljšav (2,1 %). Največ jih zadeva razne poenostavitve pri izvedbi NPZ (npr. združevanje učencev s posebnimi potrebami v večje skupine). Posamezni predlogi zajemajo daljši časovni razpon začetka pisanja NPZ in možnost, da vlogo nadzornih učiteljev prevzamejo tudi spremljevalci učencev s posebnimi potrebami in drugi strokovni delavci šole (npr. svetovalni delavci).

Enak delež ravnateljev (5,9 %) vidi težavo v **odnosu staršev do NPZ**. Za to so navedli 26 razlogov (5,5 %). Večini je skupno mnenje, da starši niso dovolj zainteresirani za NPZ, v njem ne vidijo smisla in ga ne dojemajo kot pomembnega. Trije ravnatelji so opozorili na težave z opravičevanjem odsotnosti učencev. Enako število ravnateljev opozarja, da starši za slabe dosežke krivijo šolo. Dva ravnatelja poudarjata, da je problematičen predvsem odnos staršev učencev 6. razreda. Med posameznimi težavami beležimo pomanjkanje podpore staršev pri izvedbi NPZ in mešana občutja staršev do upoštevanja NPZ pri vpisu v srednjo šolo. Ravnatelji so podali 10 predlogov izboljšav (2,1 %). Polovica jih zajema predvsem dodatno informiranje in ozaveščanje o namenu ter vlogi NPZ, trije ravnatelji pa predlagajo, da se NPZ oceni.

Naslednja težava, o kateri poročajo ravnatelji, je **čas izvedbe NPZ** (5,7 %). Temu so pripisali 25 razlogov (5,3 %). Med njimi jih največ omenja nefleksibilen čas izvedbe NPZ (v 9. razredu). Ta namreč ne sovпада s časovnim okvirjem izvajanja pouka in posega v njegovo organizacijo. Trije ravnatelji težave vidijo v nepredelani snovi zaradi hitrega termina NPZ, dva pa navajata, da se je NPZ prekrival z izvedbo nekaterih tekmovanj. Dva ravnatelja kot težavo izpostavljata hkratno izvedbo NPZ za učence 3., 6. in 9. razredov. Za našteje razloge težav so ravnatelji zapisali 27 predlogov izboljšav (5,7 %). Med njimi jih večji del zajema možnost večje fleksibilnosti začetka pisanja. Dva ravnatelja si želita tudi prilagoditve vsebin, ki se morajo predelati (njihovo zmanjšanje). Med predlogi se pojavlja tudi pobuda, da bi bil prvi dan NPZ raje v torek kot v ponedeljek. Eden od ravnateljev je pohvalil premik v marec kot ustrežnejši termin, medtem ko drugi meni, da bi bil primernejši termin sredina maja. En predlog se nanaša tudi na termin objave dosežkov, ki naj bo poenoten za vse učence.

O težavah z **vrednotenjem** poroča 5,1 % ravnateljev, za kar so podali 24 razlogov (3,2 %). Najpogosteje navajajo, da so ocenjevalci naredili veliko napak; da so imeli veliko število ugovorov; da učitelji ne želijo vrednotiti preizkusov NPZ in da so preobremenjeni. Štirje ravnatelji težavo vidijo v tem, da Ric razporeja učitelje za vrednotenje (npr. *Ric je razporedil učitelje za vrednotenje in se je zgodilo, da je bila učiteljica, ki je ocenjevala, prvič na šoli edina za določen predmet*). Dva ravnatelja opozarjata na slabo odzivnost nekaterih PGO, dva pa na prekrivanje vrednotenja z nekaterimi drugimi obveznostmi učiteljev (številna tekmovanja in natečaji) in težave v programu za vrednotenje (*program omogoča večkratno kljukanje, slabo usklajevanje med prikazano in ocenjevano nalogo-primerom*). Za težave so ravnatelji podali 15 predlogov izboljšav (3,2 %). Med njimi omenjajo možnost, da šole same določijo oziroma razporedijo učitelje za vrednotenje; da bi bilo treba učitelje bolje pripraviti za vrednotenje; da bi morala biti navodila za vrednotenje še natančnejša; in da bi moralo biti delo bolje finančno ovrednoteno.

Manjši delež ravnateljev (3,8 %) je kot težavo označil **motivacijo učiteljev za NPZ**. Za to so navedli 13 razlogov (2,8 %). Največ jih navaja, da so učitelji nemotivirani in v NPZ ne vidijo smisla (sploh učitelji razredov, ki ne sodelujejo pri NPZ). Poročajo tudi, da se učitelji obremenjujejo s slabimi dosežki učencev (kljub strokovnemu delu) in da so preobremenjeni. Dva razloga zajemata prenizko vrednotenje dela in neustrezen čas izvedbe NPZ. Ravnatelji so za težave z motivacijo učiteljev za NPZ zapisali štiri predloge izboljšav (1,3 %) – dodatno

plačilo, izvedba NPZ sredi maja ter ozaveščanje o vlogi šole in domačega okolja pri interpretaciji dosežkov.

Peščica ravnateljev (3,6 %) je med težavami označila **izvedbo NPZ za učence priseljence**. Za to so navedli 16 razlogov (2,8 %), ki povečini zajemajo predvsem težave z nepoznavanjem oziroma nerazumevanjem jezika. To se odraža tudi v nižjih dosežkih teh učencev. Med posameznimi vzroki zapisanih težav najdemo različna izhodišča v predhodnem znanju in splošno nezainteresiranost učencev, podaljšan čas reševanja (ki se razlikuje od časa, dodeljenega učencem s posebnimi potrebami) ter težave pri uresničevanju vseh njihovih zahtev. Podali so 11 predlogov izboljšav (2,3 %). Ti vključujejo prilagojene teste za učence priseljence; neupoštevanje njihovih dosežkov pri izračunu povprečja šole; možnost prostovoljnega pristopa k NPZ; poudarek na pridobivanju jezikovnih znanj in poenotenje časa pisanja z učenci s posebnimi potrebami.

O težavah pri **izvedbi NPZ za učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom** je poročalo 1,3 % ravnateljev. Za težave so zapisali pet razlogov (1,1 %), ki zajemajo neresen pristop k NPZ, individualno pisanje oziroma pisanje v manjših skupinah ter prostorske težave. En ravnatelj rešitev vidi v individualno pripravljenem in opremljenem preizkusu NPZ za vsakega učenca.

Enak delež ravnateljev (1,3 %) poroča o težavah pri **dostavi/pobiranju gradiva**. Zapisali so šest razlogov (1,3 %), med njimi se štirje nanašajo na zamude pri pobiranju gradiva, dva ravnatelja sta opozorila na premajhno število vrečk za vračanje, na eni šoli pa so imeli težave, ker se učenci šolajo na dveh lokacijah, gradivo pa je bilo dostavljeno samo na eno. Ravnatelji so zapisali tri predloge izboljšav – da Ric in Pošta Slovenije zagotovita ustrezno število vrečk ter dosledno dostavo pošilk na pravi naslov.

Najmanj ravnateljev (0,8 %) je poročalo, da so imeli težave pri **načinu pakiranja preizkusov**. Za to so podali tri razloge (0,6 %): deloma odprti vreči z gradivom, ker sta bili prepolni; nepazljivost učitelja; en ravnatelj pa je zapisal, da so gradivo zapečatili na način, da so pred tem fotokopirali zapisnike. Podali so štiri predloge izboljšav (0,8 %): pakiranje manjšega števila preizkusov; možnost dodatne zapiralke za vrečo; en ravnatelj pa je predlagal, naj bo pakirano gradivo za učence s prilagoditvami enako za vse predmete.

Da so imeli **druge težave**, je zapisalo 3,4 % ravnateljev. Navedli so 15 razlogov (3,2 %) zanje. Dva ravnatelja sta poudarila težave s predvajanjem zvočnih posnetkov, dva pa sta opozorila na težave z vrednotenjem in velikim številom ugovorov. Med preostalimi težavami beležimo: prošnjo, naj se NPZ ne piše ob ponedeljkih; težave z dostavo gradiva, številom ovojnic, izdajo zdravniških potrdil, prijavo učencev na NPZ in z neustreznim finančnim vrednotenjem (*Pomočniki, ki na šolah po navadi pripravljamo vse potrebno za izvedbo NPZ-ja, nismo popolnoma nič finančno ovrednoteni. Dela je ogromno. Vnos učencev s posebnimi potrebami, priprava skupin, prostorov, koordinacija izvedbe, nadomeščanja itd. Skratka mnogo več, kot pa vrednotenje testov, ki je finančno ovrednoteno*). Ravnatelji so zapisali 12 predlogov izboljšav (2,1 %): med njimi najdemo možnost ugovora tudi na ponovno vrednotenje; večji nadzor nad vrednotenjem preizkusov; dogovor z zdravniki glede izdaje zdravniških potrdil; izboljšanje zmogljivosti strežnika ter ureditev posodabljanja evidenc pri ročnih vnosih učencev.

3.1 Razlogi za neudeležbo pri NPZ

Ravnateljji so poročali tudi o razlogih za neudeležbo svojih učencev pri NPZ. V preglednici 3.2 sta zbrana število in delež učencev, ki so manjkali zaradi posameznih razlogov v 9. razredu. Iz preglednice lahko razberemo, da je najpogostejši razlog za neudeležbo na NPZ – ne glede na predmet – bolezen ali poškodba. Med opravičljivimi razlogi sledijo drugi utemeljeni razlogi in aktivna udeležba na mednarodnem športnem tekmovanju. Opazna je razlika v deležu neopravičeno odsotnih. Ta delež se pri materinščini in matematiki (pri predmetih, ki se upoštevajo pri vpisu v nadaljevanje šolanja) giblje okoli 15 %, medtem ko je pri tretjem predmetu znatno višji.

Preglednica 3.2: Razlogi za neudeležbo učencev pri NPZ v 9. razredu

Razlogi za neudeležbo	Materinščina		Matematika		Tretji predmet	
	Število	%	Število	%	Število	%
Bolezen oz. poškodba	340	76 %	364	76,5 %	457	65,6 %
Naravna ali druga nesreča	1	0 %	5	1,1 %	1	0,1 %
Smrt v družini	4	1 %	5	1,1 %	5	0,7 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	2	0 %	2	0,4 %	3	0,4 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	16	4 %	8	1,7 %	9	1,3 %
Drugi utemeljeni razlogi	16	4 %	17	3,6 %	37	5,3 %
Neopravičena odsotnost	68	15 %	75	15,8 %	185	26,5 %
Skupaj	447	100 %	476	100 %	697	100 %

Ravnateljji so poročali tudi o razlogih za neudeležbo svojih učencev na NPZ v 6. in 3. razredu (preglednica 3.3). Pri tem smo opravili nekoliko robustnejšo analizo, saj smo število neudeleženih po predmetih sešteli in izračunali skupne deleže. Iz preglednice lahko razberemo, da so razlogi za neudeležbo učencev v 6. in 3. razredu precej podobni. Največ ravnateljev (slabe tri četrtine) poroča, da so učenci manjkali zaradi bolezni oziroma poškodbe, slabih 10 % učencev pa je manjkalo zaradi drugih utemeljenih razlogov. Delež neopravičeno odsotnih je nekoliko višji kot pri materinščini in matematiki v 9. razredu, toda tudi nižji kot pri tretjem predmetu v 9. razredu.

Preglednica 3.3: Razlogi za neudeležbo učencev pri NPZ v 6. in 3. razredu

Razlogi za neudeležbo	6. razred	3. razred
Bolezen oz. poškodba	71,4 %	73,9 %
Naravna ali druga nesreča	0,0 %	0,0 %
Smrt v družini	0,5 %	0,4 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	0,6 %	0,0 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	0,5 %	0,2 %
Drugi utemeljeni razlogi	9,6 %	9,1 %
Neopravičena odsotnost	17,3 %	16,4 %

4 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta

V nadaljevanju so ravnatelji odgovorili, ali so na šolah prostovoljno izvedli dodatno preverjanje iz tretjega predmeta. To možnost je imelo 482 šol (izvzete so namreč šole, ki izvajajo zgolj program NIS), od katerih je na našo anketo odgovorilo 443 (91,9 %). Preglednica 4.1 prikazuje podroben prikaz števila izvedenih preverjanj. Iz nje lahko razberemo, da glavnina šol ni izvedla nobenega dodatnega preverjanja tretjega predmeta, vsaj eno preverjanje pa so izvedli na 12,4 % šol, kar je malenkost nižji delež kot lansko leto.

Preglednica 4.1: Število prostovoljno izvedenih preverjanj NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu

Odgovor	Število	Delež (2025)	Delež (2024)
Noben (0)	388	87,6 %	86,0 %
Vsaj en (1, 2, 3 ali 4)	55	12,4 %	14,0 %
1	27	6,1 %	6,9 %
2	19	4,3 %	6,4 %
3	9	2,0 %	0,5 %
4	0	/	0,2 %

Skupaj so na šolah izvedli 94 prostovoljnih preverjanj, največ iz angleščine in geografije (oboje 28), nato iz biologije (26), precej manj pa iz športa (8) in nemščine (4).

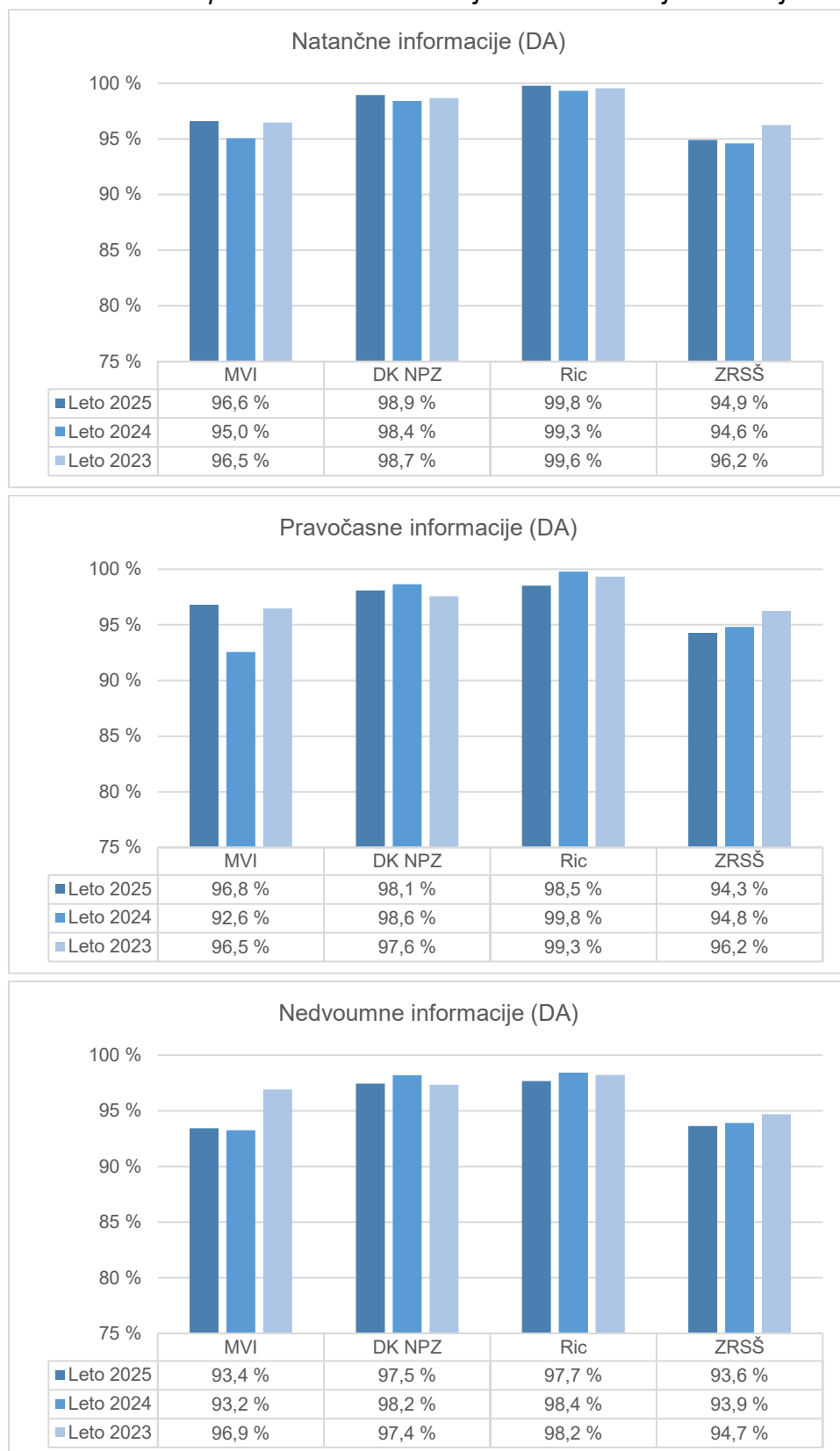
5 Ocena posredovanih informacij

Ravnatelji so na dihonomni lestvici (odgovorili so lahko z da/ne) ovrednotili natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo institucije za vodenje NPZ (MVI, DK NPZ, Ric in ZRSŠ). S slike 5.1 lahko razberemo, da so deleži pritrdilnih odgovorov razmeroma visoki (gibljejo se okoli oziroma nad 95 %) za vse vidike posredovanih informacij (natčnost, pravočasnost in nedvoumnost), takisto pa velja tudi za vse institucije za vodenje NPZ.

S slike lahko razberemo, da se ravnatelji v najvišjem deležu strinjajo, da so bile informacije institucij za vodenje NPZ natančne, pri čemer so deleži primerljivi s preteklima letoma. V malenkost manjši meri ocenjujejo informacije kot pravočasne. Pri pravočasnosti informacij ZRSŠ se kaže blag negativen trend, pri MVI pa manjši pozitiven skok glede na preteklo leto. Ravnatelji se v najmanjšem deležu – ki je sicer še vedno povsem zadovoljivo visok – strinjajo, da so bile posredovane informacije institucij nedvoumne.

Med institucijami najvišje deleže natančnosti, pravočasnosti in nedvoumnosti informacij najdemo pri Ricu, sledi DK NPZ, malenkost nižje pa pri MVI in ZRSŠ.

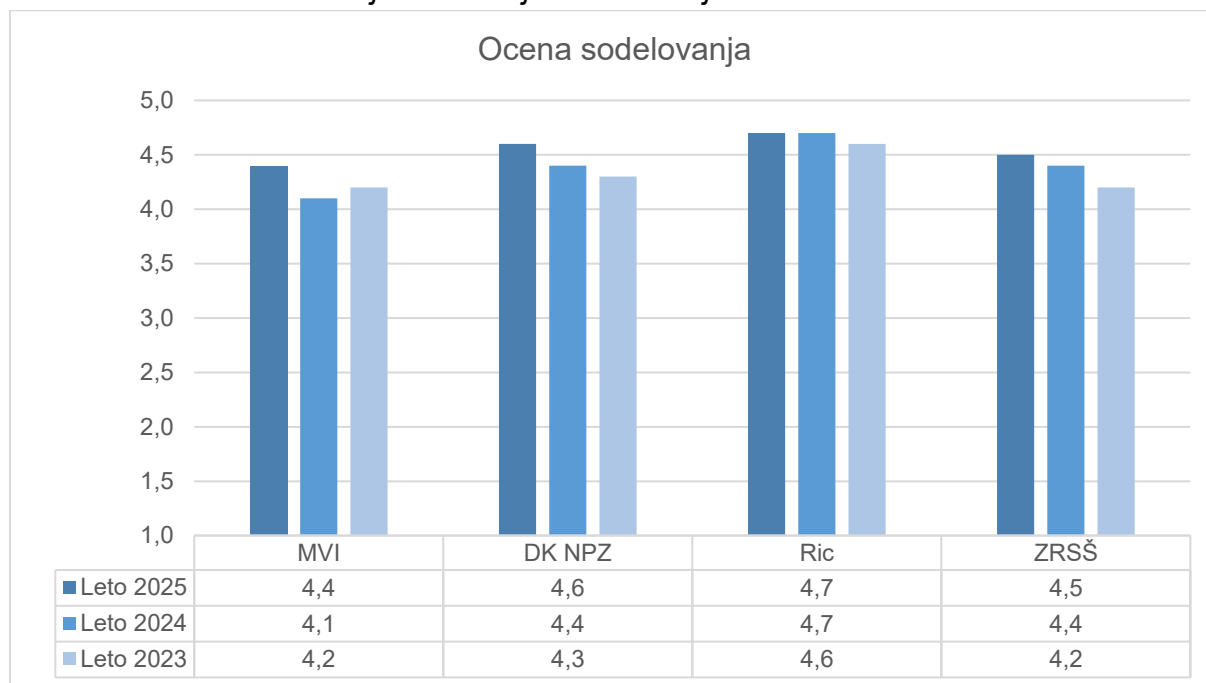
Slika 5.1: Ocene posredovanih informacij s strani institucij za vodenje NPZ

6 Ocena sodelovanja

Ravnatelji so na lestvici od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenili tudi sodelovanje z institucijami, pristojnimi za izvedbo NPZ (slika 6.1), ob tem pa so imeli možnost označiti, če s katero od njih ne sodelujejo. Svoje ocene so lahko dodatno pojasnili s komentarji.

Slika 6.1: Ocene sodelovanja z institucijami za vodenje NPZ

Ravnatelji so najvišje ocenili sodelovanje z Ricem (leta 2025: 4,7; leta 2024: 4,7). Prav tako so za sodelovanje pripisali tudi največ komentarjev (59; 12,5 %). Velika večina je pozitivna, poudarjajo korektnost, pravočasnost, odzivnost, pripravljenost za pomoč, nedvoumnost navodil ipd. Posamezni ravnatelji so izpostavili tudi specifične situacije, ki so jih uspešno rešili (npr. *Zelo jasna dodatna navodila in pomoč, ko smo naknadno zaprosili za zapisovalca (zaradi poškodbe učenca). Prijaznost in ustrežljivost. / Rešili zagato z učencem, ki ga ni bilo na seznamu. Hvala.*). Peščica komentarjev (štirje) pa je bila kritična. Ravnatelj ljudske univerze je opozoril na težave s prijavo kandidatov, dva sta izpostavila neodzivnost, en ravnatelj pa je zapisal, da so imeli težave z neupoštevanjem prilagoditev pri nekaterih učencih s posebnimi potrebami.

Z malenkost nižjo povprečno oceno so ravnatelji ocenili sodelovanje z DK NPZ (leta 2025: 4,6; leta 2024: 4,4). Sodelovanje so opisali s 15 komentarji (3,2 %), v katerih večinoma poudarjajo korektno in ažurno komunikacijo ter jasnost posredovanih informacij. Manjši del ravnateljev dodaja, da sodelovanje niti ni bilo potrebno.

Še malenkost nižja je povprečna ocena sodelovanja z ZRSŠ, ki pa je nekoliko višja v primerjavi s preteklimi leti (leta 2025: 4,5; leta 2024: 4,4). Ravnatelji so sodelovanje objasnili s 16 komentarji (3,4 %), ki ga opisujejo kot korektno in strokovno, dovršen del pa dodaja, da tesnejše sodelovanje ni bilo potrebno.

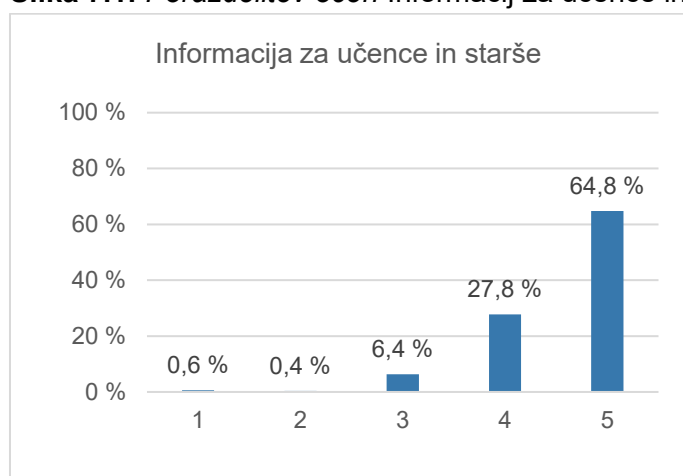
Čeprav je povprečna ocena sodelovanja z MVI nekoliko nižja – a še vedno zadovoljivo visoka – je v primerjavi s preteklim letom opazen pozitiven skok ocene (leta 2025: 4,4; leta 2024: 4,1). Pri tem so ravnatelji zapisali 28 komentarjev, ki so povečini pozitivni. Opisujejo korektnost sodelovanja in razumljive, pravočasne povratne informacije (npr. *Ko sem potreboval informacijo, so bili takoj dosegljivi na telefon in podali jasno informacijo.*). Manjši del komentarjev je bolj kritičen, dva ravnatelja menita, da so informacije prepočasne, dva pa opozarjata, da so informacije ljudskim univerzam preskope (*Do zadnjega trenutka nismo vedeli, kako in kaj z NPZ-ji, pri organizaciji smo ustanove za izobraževanje odraslih prepuščene sami sebi in lastni iznajdljivosti, brez vsakršne podpore, seminarja, navodil, napotkov*). En ravnatelj prav tako dodaja, da so bile informacije glede opravičevanja odsotnosti pri NPZ nekoliko nejasne oziroma razložene kasneje.

7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ

Ravnatelji so na lestvici od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenili tudi uporabnost dokumentov in programov za NPZ. Svoje ocene so lahko obrazložili s komentarji.

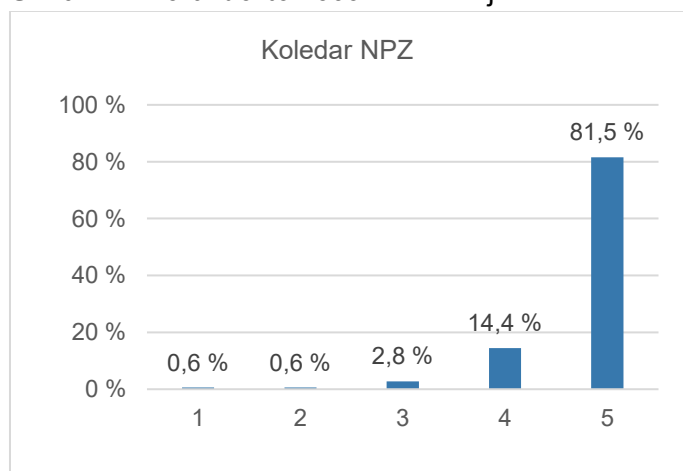
Sprva so ocenili (sveže prenovljen) predstavitveni letak *Informacije za učence in starše*. Namenili so mu razmeroma visoko povprečno oceno, ki je višja v primerjavi z lanskim letom (leta 2025: 4,6; leta 2024: 4,4). S slike 7.1 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5. Ravnatelji so za letak zapisali 19 komentarjev (4,0 %). Večina komentarjev je pozitivnih, letak opisujejo kot uporaben, pregleden in jedrnat. Prav tako menijo, da vsebuje vse pomembne informacije. Nekaj komentarjev je tudi kritičnih, dva ravnatelja menita, da vsebuje premalo informacij za starše učencev s posebnimi potrebami in učencev, ki obiskujejo nižji izobrazbeni standard, medtem ko en ravnatelj predlaga poenostavitev publikacije.

Slika 7.1: Porazdelitev ocen Informacij za učence in starše

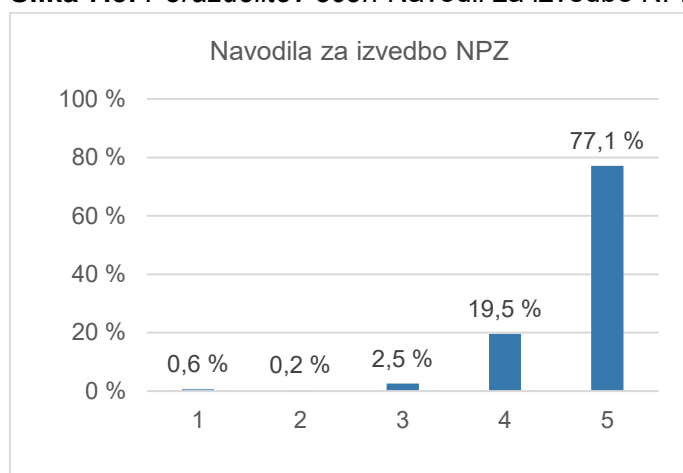
Ravnatelji so ocenili tudi *Koledar NPZ* (slika 7.2), ki so ga ovrednotili z visoko povprečno oceno (leta 2025: 4,8; leta 2024: 4,7). Ocene so pospremili z 21 komentarji, ki povečini hvalijo informativnost, preglednost in uporabnost koledarja (je v pomoč pri izvedbi). Peščica ravnateljev si želi, da bi bil koledar preglednejši, predlagajo tudi drugačen format dokumenta.

Slika 7.2: Porazdelitev ocen Koledarja NPZ

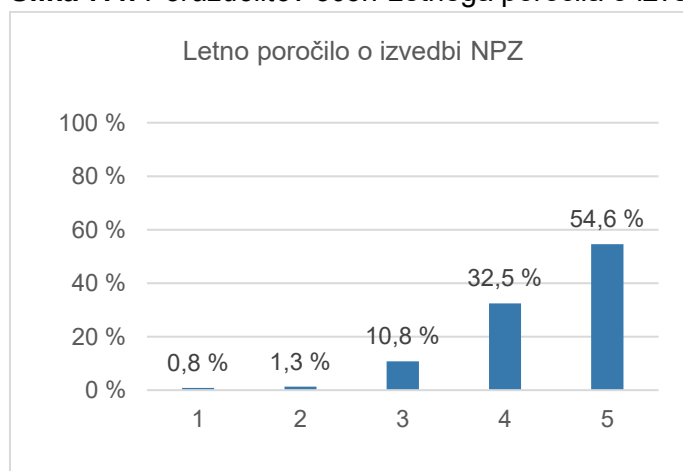
V nadaljevanju so ravnatelji ocenili tudi *Navodila za izvedbo NPZ* (slika 7.3). Dokument so ocenili z visokimi ocenami – prevladujeta oceni 4 in 5 – kar se odraža v visoki povprečni oceni (leta 2025: 4,7; leta 2024: 4,7). Ravnatelji so ocenam dopisali 22 komentarjev (4,7 %), ki so večinoma pozitivni: navodila označujejo kot uporabna, jasna, natančna in izčrpna. En ravnatelj predlaga krajša navodila brez ponavljanj določenih vsebin. Dva si želita večjo preglednost, eden predlaga ločitev vsebin za vsak razred posebej, drugi pa predlaga ločitev glede na vloge (naloge ravnatelja, učiteljev, namestnikov za NPZ). Dva ravnatelja opozarjata, da so navodila pomanjkljiva, eden meni, da na področju navodil glede dosežkov v primeru odsotnosti učenca, drugi pa, da na področju kršitev – navaja, da na šoli niso znali postopati ob kršitvi posedovanja nedovoljenih pripomočkov (*Ali šteje kot prvi opomin za posedovanje nedovoljenih pripomočkov že opozorilo učitelja pred začetkom pisanja ali pa je treba ob zaznani kršitvi učencu dati še eno priložnost?*).

Slika 7.3: Porazdelitev ocen Navodil za izvedbo NPZ

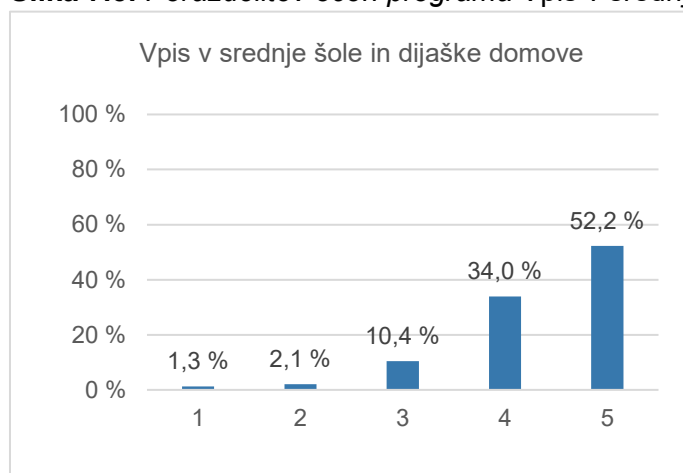
Ravnatelji so *Letno poročilo o izvedbi NPZ* (slika 7.4) ocenili z razmeroma visokimi ocenami, povprečna ocena pa je primerljiva lanski (leta 2025: 4,4; leta 2024: 4,2). Za dokument so zapisali 16 komentarjev, ki so povečini pozitivni, izpostavljajo uporabnost in informativnost poročila, ki je v pomoč pri refleksiji, evalvaciji in načrtovanju. Na drugi strani kritike omenjajo predvsem obsežnost poročila, en ravnatelj pa meni, da je to izdano/objavljeno prepozno.

Slika 7.4: Porazdelitev ocen Letnega poročila o izvedbi NPZ

Ravnatelji so ocenili tudi program *Vpis v srednje šole in dijaške domove*, OŠ modul *Prijava na NPZ*. Program so ocenili z visokimi ocenami, povprečje pa je znatno višje v primerjavi z lanskim letom (leta 2025: 4,3; leta 2024: 3,8). Za program so ravnatelji zapisali 26 komentarjev (5,5 %). Dobra polovica njih je sicer še vedno bolj kritična, menijo, da je program nekoliko nepregleden, konfuzen in včasih ne deluje (npr. *Nepregledno. Ves čas je treba premikati kurzor gor in dol, ko se premakneš na drugega učenca. / Program je še vedno nekoliko konfuzen. Problem predstavlja predvsem to, da se ob vsaki najmanjši spremembi pri enem učencu vse vnesene in shranjene ocene izbrišejo. Na primer: v 9. razred dobimo učenca z drugim tujim jezikom, kot ga imajo naši učenci. Če pri tem učencu vnesem angleščino kot tuji jezik, se vse prej vnesene ocene izbrišejo za vse ostale učence. To pomeni dvakratno ali še večkratno dodatno delo. V prejšnji aplikaciji so vse ocene, ko smo jih enkrat vnesli, ostale.*). Prav tako menijo, da bo aplikacijo treba še dodelati. Slaba polovica komentarjev je bolj pozitivna, izpostavljajo preglednost in uporabnost programa.

Slika 7.5: Porazdelitev ocen programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove*

Ravnatelje smo tudi povprašali, ali staršem in učencem razdelijo tiskan predstavitveni letak *Informacije za učence in starše* (preglednica 7.1). Pritrdilno je odgovorila približno polovica ravnateljev. Večji delež ravnateljev staršem in učencem posreduje elektronsko različico dokumenta (preglednica 7.2). Delež je še nekoliko višji v primerjavi z lanskim letom (leta 2025: 95,5 %; leta 2024: 94,4 %).

Preglednica 7.1: Ali ste staršem in učencem razdelili tiskano publikacijo *Informacije za učence in starše*?

Odgovor	Število	Delež
Da.	235	49,9 %
Ne.	236	50,1 %
Skupaj	471	100,0 %

Preglednica 7.2: Ali staršem in učencem posredujete povezavo oziroma jih seznanite z elektronsko publikacijo *Informacije za učence in starše*?

Odgovor	Število	Delež
Da.	450	95,5 %
Ne.	21	4,5 %
Skupaj	471	100,0 %

8 Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami

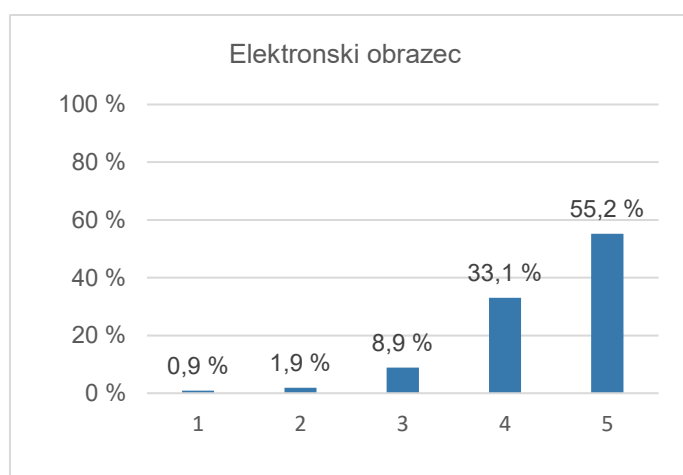
Ravnatelje smo nadalje povprašali tudi po prilagojenem izvajanju NPZ na njihovih šolah (preglednica 8.1). To je potekalo na veliki večini šol, a je delež pritrdilnih odgovorov letos vseeno malenkost nižji v primerjavi z lanskim letom (leta 2025: 91,1 %; leta 2024: 92,8 %). V obzir moramo vzeti dejstvo, da je letos vzorec šol nekoliko večji, ker so vključene tudi ljudske univerze.

Preglednica 8.1: *Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?*

Odgovor	Število	Delež
Da.	429	91,1 %
Ne.	42	8,9 %
Skupaj	471	100,0 %

V nadaljevanju so ravnatelji ocenili tudi posamezne vidike izvedbe NPZ za učence s posebnimi potrebami (slika 8.1). Te so lahko dopolnili s komentarji in predlogi za izboljšavo. Sprva so ocenili elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*). Temu so namenili povečini visoke ocene – prevladujeta oceni 4 in 5, povprečna ocena pa je malenkost višja kot lani (leta 2025: 4,4; leta 2024: 4,3). Ocenam so ravnatelji pripisali 17 komentarjev (4,0 %), ki pa so povečini kritične narave, tako navajajo, da je program nepregleden, nekoliko zastarel in neprijazen do uporabnika (npr. *Izpolnjevanje obrazcev zaradi velikega števila UPP in raznovrstnih prilagoditev terja preveč časa in se v tako veliki količini informacij zlahka zgodi napaka*). En ravnatelj meni, da program ni usklajen z odločbami. Nekaj komentarjev je tudi pozitivnih, program opisujejo kot ustrezno delujoč. Ravnatelji so zapisali predlogov izboljšav, ki vključujejo predvsem želje po posodobitvi in nadgradnji programa. Predlagajo, da bi bil program sinhroniziran z drugimi dokumenti oziroma bazami (s prilagoditvami odločb o usmerjanju ZRSŠ in portalom MVI). En ravnatelj pa predlaga, da naj se podatki posameznega učenca hranijo do zaključka izobraževanja.

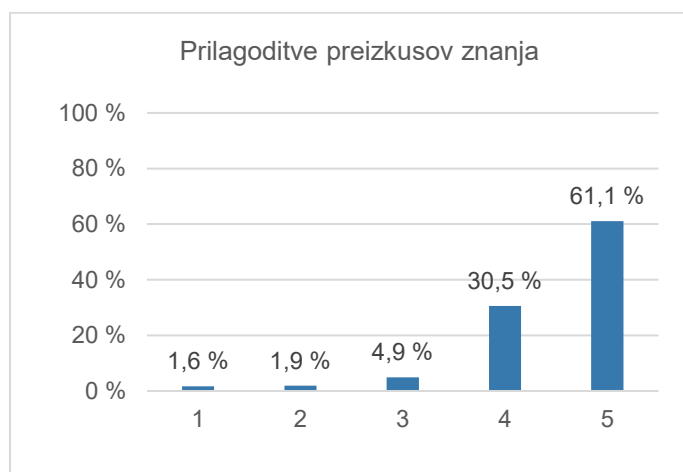
Slika 8.1: *Ocene elektronskega obrazca za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami*

Ravnatelji so ocenili tudi prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami (slika 8.2). Večinoma so jih ocenili z visokimi ocenami, povpreček pa je malenkost višji napram lanskemu (leta 2025: 4,5; leta 2024: 4,4). Ocenam so pripisali 11 komentarjev (2,6 %), slaba polovica je pozitivna – prilagoditve so ustrezne. Na drugi strani je dobra polovica komentarjev bolj kritična, ti ravnatelji menijo, da se prilagoditve ne ujemajo v celoti z odločbami, eden pa

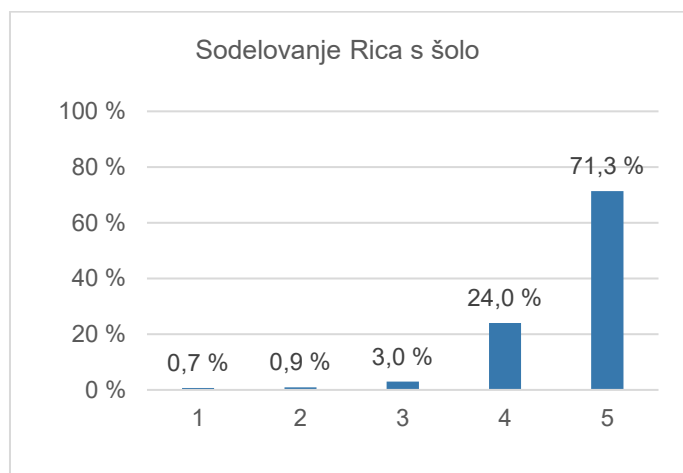
meni, da so prilagoditve preveč podrobne, prostorsko pa je šola zaradi učencev s posebnimi potrebami na robu zmogljivosti. Ravnatelji so pripisali 10 predlogov izboljšav (2,3 %). Nanašajo se predvsem na razširitev oziroma dopolnitev prilagoditev (več prilagoditev; uskladitev s prilagoditvami ZRSŠ; jasnejša navodila izbire prilagoditev in dovoljenih pripomočkov). En ravnatelj predlaga zmanjšanje števila nalog v preizkusih za učence s posebnimi potrebami, drug ravnatelj pa meni, da bi bilo za učence s posebnimi potrebami smiselno naloge pripraviti ločeno. En predlog zajema racionalizacijo oziroma zmanjšanje prilagoditev.

Slika 8.2: *Ocene prilagoditev preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami*

Nazadnje so ravnatelji v tem sklopu ocenili še sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ (slika 8.3). Sodelovanje so povečini ocenili z oceno 5, slaba četrtna pa je sodelovanju namenila oceno 4. Povprečje je tako razmeroma visoko, tudi nekoliko višje od lanskega (leta 2025: 4,6; leta 2024: 4,5). Ravnatelji so za sodelovanje zapisali osem komentarjev, pri tem je večina pozitivna – poudarjajo odzivnost, korektnost in pomoč pri razreševanju težav. En ravnatelj je izpostavil neupoštevanje individualnih posebnosti pri nekaterih učencih. Trije predlogi izboljšav zajemajo dobro sodelovanje tudi v prihodnje in odzivnost v primeru težav.

Slika 8.3: *Ocene sodelovanja Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ*

9 Analiza dosežkov učencev šole na NPZ

Naslednji sklop vprašanj je zajemal postavke o analizi dosežkov NPZ. Na postavke so lahko ravnatelji odgovorili z *da* ali *ne* (preglednica 9.1).

Preglednica 9.1: Analiza dosežkov učencev šole na NPZ

	DA	NE	Delež DA (2025)	Delež DA (2024)
1. Ali na šoli analizirate dosežke NPZ učencev vaše šole?	467	4	99,2 %	99,3 %
2. Ali pri analizi dosežkov NPZ sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal?	451	20	95,8 %	95,7 %
3. Ali pri analizi dosežkov sodeluje celoten učiteljski zbor?	292	179	62,0 %	64,0 %
4. Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite svetu staršev?	418	53	88,7 %	89,0 %
5. Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3. razredu?	315	156	66,9 %	/
6. Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 6. razredu?	327	144	69,4 %	65,5 %
7. Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 9. razredu?	296	175	62,8 %	/
8. Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ del procesa samoevalvacije na šoli?	403	68	85,6 %	85,1 %
9. Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ učitelji upoštevajo pri načrtovanju dela za naslednja šolska leta?	457	14	97,0 %	95,9 %
10. Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ umeščate v LDN in Razvojni načrt šole?	389	82	82,6 %	81,1 %

Iz preglednice lahko razberemo, da najvišje deleže strinjanja ravnateljev, ki presegajo 95 %, najdemo pri postavkah: da na šoli analizirajo dosežke NPZ; da ugotovitve o dosežkih pri NPZ učitelji upoštevajo pri načrtovanju dela za naslednja šolska leta; in da pri analizi dosežkov sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal. Deleži pritrdilnih odgovorov na našeta vprašanja so primerljivi lanskim.

Malenkost nižje, a še zmerom visoke deleže strinjanja ravnateljev (nad 80 %), najdemo pri postavkah, da analizo dosežkov na NPZ predstavijo svetu staršev; da je analiza dosežkov pri NPZ del procesa samoevalvacije na šoli in da ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ umeščajo v LDN in *Razvojni načrt šole*. Spet so deleži strinjanja dokaj primerljivi lanskim.

Najnižje deleže strinjanja ravnateljev (ti še zmerom presegajo 60 %) najdemo pri postavkah, da analizo dosežkov na NPZ predstavijo staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3., 6. in 9. razredu. Zanimivo je, da ravnatelji dosežke v največji meri predstavijo staršem učencev 6. razreda, v najmanjši meri pa staršem učencev 9. razreda. Ravnatelji so najredkeje pritrdili vprašanju, da pri analizi dosežkov sodeluje celoten učiteljski zbor. Gre za vprašanje, pri katerem nekoliko nižje deleže pritrdilnih odgovorov beležimo že več let.

10 Analiza kakovosti izkazanega znanja pri NPZ s programom OrKa

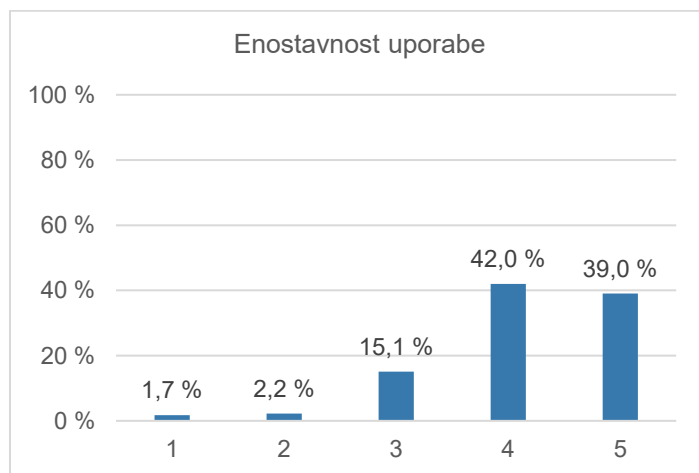
Naslednji tematski blog vprašanj je zajemal program *OrKa*. Sprva so ravnatelji odgovorili na vprašanje, ali so na šoli v tekočem letu uporabljali program (preglednica 10.1). Temu je pritrdila večina ravnateljev, medtem ko programa ne pozna zgolj peščica.

Preglednica 10.1: *Ste vi ali vaši učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program OrKa?*

Odgovor	Število	Delež
Da.	410	87,0 %
Ne.	48	10,2 %
Programa ne poznam.	13	2,8 %
Skupaj	471	100,0 %

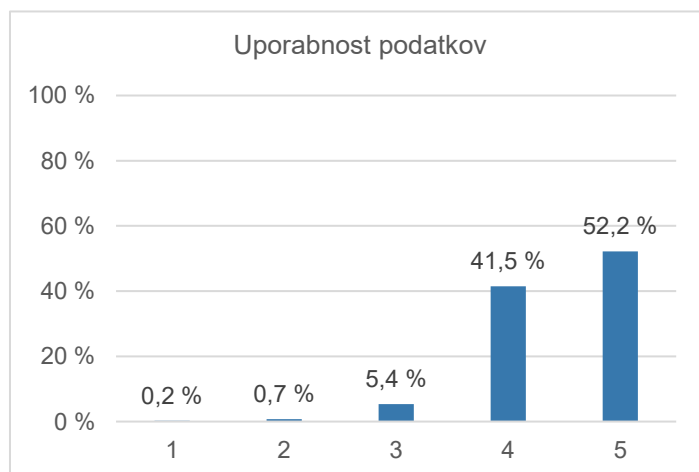
Ravnatelji šol, na katerih so v preteklem letu uporabljali program, so na lestvici od 1 do 5 ocenili vidike uporabnost programa. Sprva so ocenili enostavnost uporabe (slika 10.1), pri čemer so najpogosteje izbrali oceni 4 in 5. Tudi povprečje je temu primerno visoko (4,1).

Slika 10.1: *Program OrKa je enostaven za uporabo.*

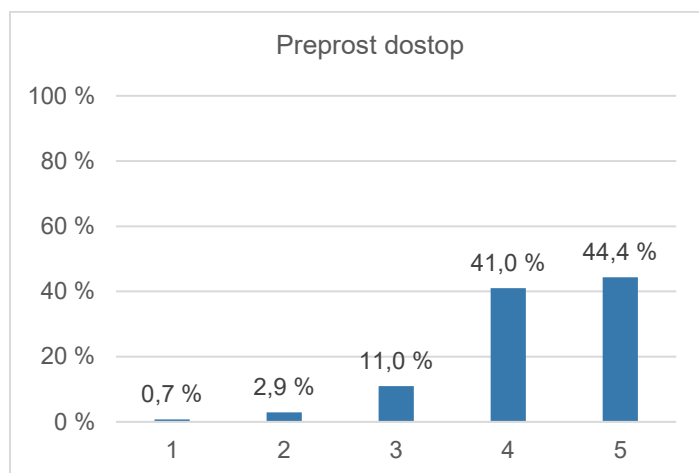
Še nekoliko višje ocene so ravnatelji namenili uporabnosti podatkov programa (slika 10.2). Prevladujejo ocene 5, po pogostosti sledi ocena 4. Tudi povprečje je razmeroma visoko (4,4).

Slika 10.2: *Program OrKa ponuja uporabne podatke.*

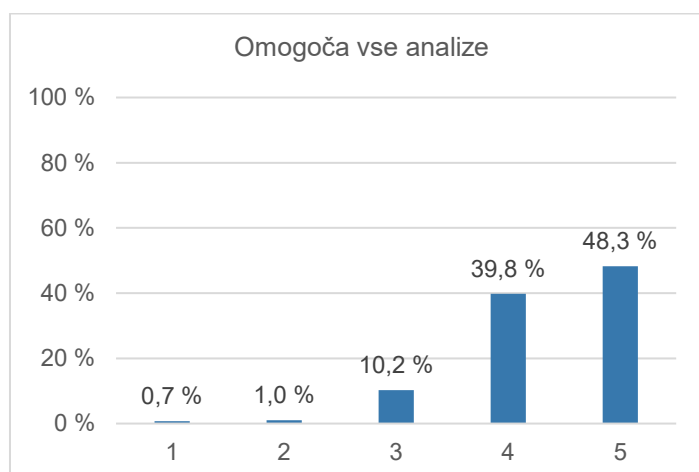
Ravnatelji so ocenili tudi preprostost dostopa do podatkov programa *OrKa* (slika 10.3). To so ocenili z malenkost nižjimi ocenami, a je povprečje še zmerom precej visoko (4,3).

Slika 10.3: Dostopnost do podatkov v programu *OrKa* je preprosta.

Podobno so ravnatelji ocenili postavko, ki trdi, da *OrKa* omogoča vse analize, ki jih potrebujejo (slika 10.4), tudi povpreček je razmeroma visok (4,3).

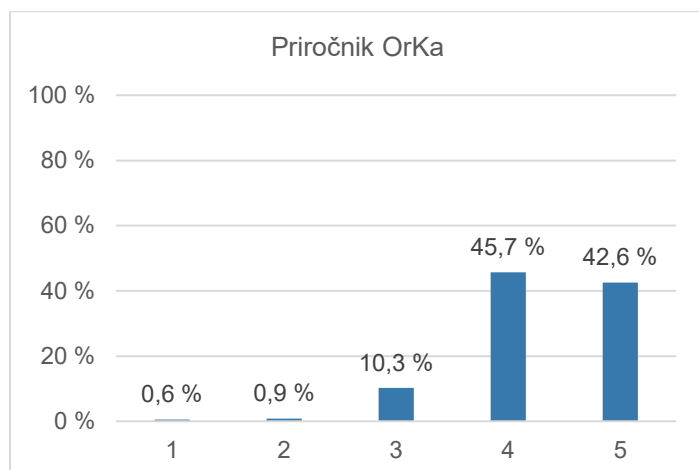
Slika 10.4: Program *OrKa* omogoča vse analize, ki jih potrebujemo.

Ravnatelji so lahko zapisali tudi predloge za dodatne analize, ki bi jih lahko dodali v program *OrKa*. Podali so 15 predlogov (3,2 %). Dva sta predlagala pogostejša izobraževanja o programu, tudi zaradi fluktuacije učiteljev. Dva ravnatelja si želita, da bi bili podatki v programu na voljo prej. Ravnatelji predlagajo tudi možnosti analize po posameznih oddelkih in po učnih skupinah. Med posameznimi predlogi beležimo pobudo, da bi se analiza opravila na ravni države (*Želeli bi, da se tudi na nivoju države ugotavljajo razlike v znanju po letih, nevalgične točke in močna področja ter da bi bile vsaj šole z analizo in interpretacijo seznanjene*); možnost analize po minimalnih in temeljnih standardih znanja ter po vsebinskih sklopih; več vizualizacije podatkov in možnost izločitve posameznih učencev iz analiz. En ravnatelj ob obetajočih se podatkih 3. razreda povprašuje, ali bo v prihodnje možna primerjava dosežkov od 3. do 9. razreda.

Ravnatelji so na lestvici od 1 do 5 ocenili tudi priročnik OrKa (Slika 10.5). Namenili so mu razmeroma visoke ocene, povprečna ocena pa je primerljiva lanske (leta 2025: 4,3; leta 2024: 4,2). Je pa letos znatno višji delež ravnateljev, ki poroča, da priročnika ne pozna (leta 2025: 25,7 %; leta 2024: 17,1 %). Spet velja opozoriti na nekoliko širši krog ravnateljev, ki sodeluje v letošnji anketi.

Slika 10.5: Ocenite priročnik za uporabo programa OrKa.

Nato so ravnatelji odgovorili še na vprašanja glede izobraževanj za uporabo programa OrKa. Da so se ravnatelji ali njihovi učitelji udeležili izobraževanj o programu OrKa, je poročalo 60,5 % ravnateljev (leta 2024: 53,8 %).

Preglednica 10.2: Ali ste se v preteklih letih vi ali vaši učitelji že udeležili izobraževanja za uporabo programa OrKa?

Odgovor	Število	Delež
Da.	285	60,5 %
Ne.	186	39,5 %
Skupaj	471	100,0 %

Da bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanj za ravnatelje o uporabi programa OrKa, je poročala slaba polovica ravnateljev (preglednica 10.3), slaba tretjina pa je odgovorila z *ne vem*.

Preglednica 10.3: Ali bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanja za ravnatelje o uporabi programa OrKa?

Odgovor	Število	Delež
Da.	218	46,3 %
Ne.	103	21,9 %
Ne vem.	150	31,8 %
Skupaj	471	100,0 %

Še malenkost višji delež ravnateljev je poročal, da bi se njihovi učitelji udeležili izobraževanj po predmetih o uporabi programa *OrKa* (preglednica 10.4).

Preglednica 10.4: *Ali bi se vaši učitelji prvič ali ponovno udeležili izobraževanja po predmetih o uporabi programa OrKa?*

Odgovor	Število	Delež
Da.	227	48,2 %
Ne.	49	10,4 %
Ne vem.	195	41,4 %
Skupaj	471	100,0 %

11 Razlike v pristopu do NPZ

Ravnatelje smo ob koncu povprašali, ali so zaradi uporabe dosežkov na NPZ v 9. razredu kot enega od meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa zaznali razlike glede na pretekla leta v pristopu učiteljev, učencev in njihovih staršev (preglednica 11.1). Iz preglednice lahko razberemo, da sta dobri dve tretjini odgovorili pritrdilno.

Preglednica 11.1: *Razlike glede na pretekla leta v pristopu učiteljev, učencev in njihovih staršev do NPZ*

Odgovor	Število	Delež
Da.	304	64,7 %
Ne.	140	29,8 %
Ne vem.	26	5,5 %
Skupaj	470	100,0 %

Ravnatelji so lahko tudi podrobneje zapisali svoja opažanja glede razlik v pristopu do NPZ. Zapisali so kar 251 komentarjev (53,3 %). Večina komentarjev je pozitivna, ravnatelji opisujejo, da so učenci izkazali večjo resnost v pristopu k NPZ, višjo motiviranost ter da so več časa namenili sami pripravi. Ravnatelji prav tako poročajo, da je letos pri NPZ manjkalo manj učencev. Velja poudariti, da je veliko ravnateljev dodalo, da resnejši in vestnejši pristop učencev zaznavajo predvsem pri slovenščini in matematiki v 9. razredu, ne pa npr. pri tretjem predmetu (ali pa v 6. razredu). Podobno nekateri ravnatelji menijo, da so resneje pristopili predvsem učenci, ki so predvidevali, da bodo imeli omejitev pri vpisu v srednjo šolo. Ravnatelji omenjajo tudi starše: ti so prav tako pokazali več zanimanja in NPZ vzeli resneje, peščica ravnateljev pa opozarja, da so starši pritiskali na šolo, predvsem glede dodatnih priprav na NPZ. Učitelji so posvetili še več skrbi temu, da učenci ustrezno predelajo zahtevano snov. Manjši delež ravnateljev odgovarja, da večjih razlik v pristopu niso zaznali. Peščica jih prav tako opozarja, da so letos zaznali večjo skrb in stres učencev pri pripravi na NPZ.

12 Drugi komentarji o NPZ

Ob koncu so imeli ravnatelji možnost zapisati tudi dodatne komentarje o NPZ. Zbrani so v preglednici 12.1, svoj komentar pa je prispevalo 64 ravnateljev (13,6 %).

Preglednica 12.1. *Drugi komentarji o NPZ*

Boljša časovnica izvedbe!
Časovna predstavitev NPZ v marec je zelo ustrezna in dobrodošla sprememba.
Časovno so ti termini pisanja NPZ ugodnejši kot v prejšnjih letih.
Če bi kdaj razmišljali o ukinitvi NPZ, bi predlagali, da najprej za 3. razred (cilje dosegamo z drugimi dejavnostmi, obdobje ocenjevanja se zaključi konec 3. razreda); težko izvesti vpogled. Podpiramo izvedbo in pomen NPZ v 9. razredu.
Čestitke Ricu za vse aktivnosti. Bravo.
Čim bolj narediti NPZ pomemben, lahko tudi samo z redno oceno, samo da dobi na veljavi ...
Delo učiteljev, ki vrednotijo NPZ vrednoteno mizerno.
Dobro izbrani termin izvedbe – marec.
Dobro je, da so dobili dodatno težo pri vpisu v srednjo šolo; korak dlje bi bila v Pravilniku o ocenjevanju omogočena možnost, da se rezultat pri NPZ upošteva tudi pri zaključevanju ocen (da učenec, ki zaradi neresnosti piše NPZ 8 točk od 50 vseeno dobi zaključeno oceno 5 (odl.), ker učitelj rezultata ne more in ne sme upoštevati).
Dosegli smo, tako kot večinoma tudi pretekla leta, nadpovprečne rezultate, kar nas vodi v zadovoljstvo in tudi obvezo za kakovostno delo tudi v prihodnje. Zaradi NPZ rezultatov imajo naši učenci visoke pozicije pri vpisu v SŠ, to pa vodi v zadovoljstvo vse deležnike VI procesa. V prihodnje pa prosim na pozornost pri nalogah – 3. razred je npr. imel pri matematiki števila do 1000, kar se zagotovo obravnava konec šolskega leta.
Ker smo se pri nas letos prvič srečali z NPZ in ker je bilo veliko prilagoditev in nekaj nejasnosti, smo z izvedbo zadovoljni. Upam, da se z novim šolskim letom, vse nejasnosti odpravijo.
Letos je bil primernejši čas izvedbe NPZ-jev.
Menim, da je čas pisanja, konec marca, bolj ustrezen kot maj.
Menimo, da je prav, da se NPZ obdrži tudi naprej. Delo v razredu je vsekakor bolj kvalitetno, kot če tega ne bi bilo.
Mogoče še rezultati na naši šoli niso tako relevantni, ker je komaj prvo leto obvezno izvajanje NPZ v nižjem izobrazbenem standardu. Morali pa bi tako Informacije za učence in starše kot ta vprašalnik prilagoditi našim šolam, potem bi dobili bolj natančne in smiselne odgovore.
Moram izpostaviti primer iz 3. razreda, in sicer je deklica prišla na NPZ, vendar ni pisala testa, čeprav smo s starši predhodno veliko govorili o tem. Starši so bili vseeno mnenja, da »njuna deklica ne bo del statistike«. To je naša edina slaba izkušnja pri letošnjem NPZ.
Morda zamik in izvedba za 3. razred v drugem (ne skupnem terminu s 6. in 9. razredom).
Na naši organizaciji smo v letošnjem letu prvič izvajali NPZ, saj se v programu Osnovna šola za odrasle udeleženci prostovoljno odločijo, ali bodo nacionalno preverjanje opravili. Pri tem smo na začetku imeli kar nekaj tehničnih težav pri prijavi udeleženca na NPZ. S podporo MVI in Rica smo težave uspešno premostili in izvedli NPZ.
Na naši šoli učenci odgovorno pristopajo k reševanju NPZ. Letos se je prvič zgodilo, da en učenec ni imel interesa, da bi reševal, in je bil posledično rezultat izredno slab. Obenem bi pohvalil RIC in tudi MVI pri pomoči, ko smo imeli težave s prijavo enega učenca.
Nadaljevati s pristopom, kot je bil zastavljen za leto 2024/2025.
NIS 3. razred ne izvaja NPZ, anketa spet ni prilagojena NIS, čeprav je zdaj tudi v NIS NPZ obvezen.
Novi termin pisanje NPZ je glede same organizacije za šolo boljši.

NPZ bi po mojem mnenju moral biti standardiziran test, pripravljen na podlagi predpisanih standardov znanja, za vse učence enak, ki bi omogočal (ali pa ne) napredovanje na naslednjo stopnjo – s prvega triletja v drugo triletno, iz drugega triletja v tretje triletno in iz tretjega triletja napredovanje v ustrezno sekundarno izobraževanje. Prepričana sem, da bi se odnos do tega v hipu spremenil pri učiteljih, pri starših in tudi pri učencih. Tako bi imel veljavo in bi bil pokazatelj kvalitete posameznega učitelja.

NPZ iz športa, glasbene in likovne umetnosti, tehnike se mi ne zdi smiselno.

NPZ je potekal brez zapletov.

NPZ na šoli smo izvedli brez težav in kakšnih posebnosti.

Odstotek doseženih točk pri NPZ bi se lahko pretvoril v ocene, ki bi se vpisale v redovalnico in se upoštevale pri zaključevanju predmetov.

Orka naj bo dostopna tudi za Apple računalnike

Podala bi opombo glede slabe odzivnosti glavnih ocenjevalcev v času vrednotenja – med vikendom, ko veliko učiteljev ocenjuje NPZ.

Podpiram na novo vpeljane spremembe. Imam pa pomislek glede možnosti pisanja oz. vrednotenja v nadaljevanju, v kolikor se učenec ne udeleži NPZ (razlike na šolah pri ocenjevanju znanja zagotovo so in menim, da dosežek učencu, ki ni pristopil (t. i. mediana) ni najboljša rešitev.

Pohvalno, da se rezultati NPZ upoštevajo pri vpisu v srednje šole.

Pojasnili bi neopravičeno odsotnost v tretjih razredih. Lahko, da je bila med njimi tudi opravičena odsotnost zaradi bolezni ipd., toda zdravniškega potrdila nismo prejeli, zato smo to šteli enako kot v 9. razredih.

Predlog: za 3. razrede je nemogoče izvesti vpogled. Tudi če je več učiteljev hkrati v računalnici, jih je še zmeraj premalo za cca 24 otrok v oddelku. Večina otrok ni uporabljala še računalnikov. Predlagamo, da pogledajo s starši. Omogoči pa se skupni ogled tistim staršem in otrokom, ki tega ne znajo ali nimajo računalnikov ipd.

Potreben je razmislek o 3. predmetu v 9. razredu, ki nima take teže kot slovenščina in matematika. Učenci ga niso vzeli resno.

Potrebno bi bilo uskladiti termine izvedbe NPZ s termini ostalih šolskih tekmovanj ter tekmovanj na državni ravni, da ni vse naenkrat.

Treba je popraviti slog pisanja oz. oblikovanja vprašanja. Biti pozorni na dvojino. Poleg tega je treba spremeniti točkovanje, saj trenutno točkovanje ne pokaže dejanskega stanja znanja posameznega učenca.

Potrebovali bi bolj konkretna navodila za izvedbo vpogleda skupaj z učenci v 3. razredu. Kaj je nujno, na kakšen način vpogleda z njimi lahko izvedemo ... So namreč še nespretni z delom na računalniku.

Predlagam, da se rezultati NPZ upoštevajo pri vpisu v srednje šole še naprej.

Predlagamo, da se NPZ ne piše ob ponedeljkih!

Predlog oz. mnenje svetovalnih delavcev glede izboljšav so že upoštevane za naslednje šolsko leto (da so najprej znani dosežki 9. razreda, ker to podaljša čas za odločitev o morebitnih prenosih prijav za srednjo šolo). Mesec marec se nam zdi primernejši za NPZ, kar podpiramo tudi v prihodnje.

Predlog: učitelji bi lahko vrednotili NPZ na šoli, saj celo leto ocenjujejo te iste učence. Ne vidimo smisla v kompliciranju vrednotenja še enega v vrsti preverjanj znanja.

Prevelik delež uspeha iz NPZ za SLJ in MAT, ki se upošteva kot merilo za vpis v srednješolske programe. Nesmiselno preverjanje znanja pri NPZ za tretji predmet. V kolikor tretji predmet ostane, naj se izvzamejo predmeti, kot so šport, likovna in glasbena umetnost.

Pri organizaciji pisanja NPZ je težko zagotoviti ustrezen prostor in zadostno število učiteljev. Hkrati pa nimamo prostora in učiteljev za ostale učence, ki ne pišejo NPZ.

Pri tipih odprtih vprašanj, ki zahtevajo razmišljanje učencev, bi morali bolj odprto tudi točkovati in ne le točno določene odgovore, ki so si jih zamislili v navodilih. Težavnost besedil pri SLJ bi morala ustrezati povprečni osnovnošolski populaciji.

Razočarani smo bili nad ocenjevanjem NPZ MAT 6. Vnesli smo več kot 80 ugovorov in 75 ugovorov je bilo odobrenih. Pregledovanje MAT v 6. razredu ni bilo v redu. Predlagam, da se v prihodnje bolje izobrazijo učitelje, ki bodo vrednotili dosežke.

RIC postopek NPZ pelje resnično odlično.

Sprememba sistema NPZ terminsko in z upoštevanjem rezultata za vpis v SŠ je doprinesel k bolj resnemu pristopu učencev. Prav tako so dobrodošla konkretna navodila za obvezno prisotnost oziroma jasno postavljeni opravičljivi razlogi.

Šola je vnašala razloge za odsotnost na portal MVI. Predlagam, da podatke pobere od tam. Če je bilo zdravniško opravičilo, se šola ni poglobljala v razloge o odsotnosti učencev. Sporočamo pa, da smo morali kar nekaj časa in energije vložiti v to, da smo pridobili večino zdravniških opravičil. Nekateri starši pa opravičila šoli niso dostavili.

Takšna oblika NPZ, kot je sedaj v veljavi, je vsekakor korak v pravo smer.

Tretji predmet v 9. razredu znižuje veljavnost, zato so učitelji tega predmeta rekli, da naj se tudi enakovredno šteje kot SLJ, MAT, sicer pa naj se ukine 3. predmet.

Učenci v zavodih bi zaradi kompleksnih težav, ki jih imajo, morali biti izvzeti pri pisanju NPZ oz. bi morali imeti možnost, da k njemu pristopijo ali ne. Večina naših učencev se pripelje v šolo z organiziranimi prevozi iz celotne SV Slovenije (35 različnih prevoznikov). Zato pouka ne moremo zamakniti. Večina strokovnih delavcev so pomočniki učencem pri pisanju NPZ in ne morejo izvajati pouka v razredih, ki ne pišejo.

Zaradi kompleksnih težav, ki jih učenci imajo (avtizem, čustveno vedenjske motnje, ADHD ...), jim pisanje NPZ predstavlja velik stres. Posledično je njihovo funkcioniranje oteženo. Pogoste so psihosomatske težave. Učenci s posebnimi potrebami, ki so v zavodih, imajo kompleksne in večvrstne primanjkljaje, ki zahtevajo poseben pristop in individualno prilagajanje v vseh fazah poučevanja in preverjanja ter ocenjevanja znanja, kar z enotnim standardiziranim testom ni mogoče zagotoviti. Zato večina naših učencev ne more izkazati svojega znanja.

Zaradi težav z organizacijo, predvsem zagotavljanje prostorov in pomočnikov, jim je lahko kratena pravica, ki jim s prilagoditvami pripada. Nekateri učenci, ki se udeležijo pisanja, doživljajo velike stiske (bruhanje, čustveni izbruhi, slabost ...). Učenci tožijo, da ničesar ne znajo in učitelji morajo ponovno krepiti njihovo samopodobo. Starši poročajo, da potrebujejo nekaj dni, da zopet normalno zaživijo v domačem in šolskem okolju.

Učitelji mat, geo in slj so navajali, da je v testih bila snov, ki ni bila predvidena ali pa še je niso obravnavali.

Učitelji pravijo, da je treba v prihodnje v NPZ upoštevati le učne snovi do vključno 1. ocenjevalnega obdobja za tekoče šolsko leto za posamezne oddelke.

Ugotavljamo, da je sprememba termina na zgodnejše opravljanje NPZ (marec, april) ustrežnejša.

V 3. razredu so bile v preizkusu naloge, ki naj bi glede na navodila bile izpuščene (števila do 1000). Za učitelje popraviljavce v 3. razredu bi morala biti na voljo izobraževanja.

V naši regiji ni omejitev vpisa in so določeni učenci posledično vzeli reševanje nalog brez pravega prizadevanja – pri matematiki v 9. razredu.

Velika težava letos so bila opravičila za neudeležbo v primeru bolezni – pediatri niso želeli napisati opravičil.

Veliko boljše, da se izvaja meseca marca. Vrhunski čas.

Vesel sem, da so NPZ-ji dobili vrednost in dosežki štejejo za vpis v srednje šole.

Veseli smo, ko se trud obrestuje in učenci dosegajo višje ravni znanja. S trdom se sprijaznimo, da posamezniki oddajo skoraj prazen list, *ker nimajo volje*, da bi reševali, *ker njim to nič ne doprinese*. In to učenci, v katere je bilo več let investirane veliko dodatne pomoči.

Vrednotenje NPZ je iz leta v leto slabše. Pojavlja se ogromno napak. Predlagam, da NPZ-je vrednotijo osebe, ki to delo želijo opravljati, in naj bodo za opravljeno pošteno plačane. Sistem vrednotenja, ko šole prijavljajo učitelje, ki za vrednotenje niso zainteresirani, je preživet.

Pri vnašanju ugovorov je sorazmerno malo prostora, zato se velikokrat ugovora sploh ne da pojasniti. Predlagam, da RIC ažurira zastarel program, ki je v uporabi že vsaj 10 let.

Z ravnatelji večkrat odpremo temo NPZ. Enotni smo si, da pri vzgojnih predmetih ne bi smelo biti NPZ, saj se potem učenci, namesto s praktičnim delom ukvarjajo celo leto s teorijo. Tako ne bi smelo biti NPZ iz športa, glasbene umetnosti, likovne umetnosti ter tehnike in tehnologije in PIKA. Dajmo možnost otrokom, da se skozi te predmete izražajo, ne pa se jih PIFLAJO. Hvala za razumevanje in lep dan.

Za 3. razred so bile na spletni strani zapisane izločene vsebine, ki pa so bile v preizkusu. To je nedopustno, saj je bil letos NPZ zelo hitro in vseh vsebin do takrat še ne obdelajo. Učiteljice so si za poznejši čas pustile vsebine, ki so bile zapisane, da bodo izločene. Učenci so te naloge slabše reševali.

Zaradi premaknjenega datuma NPZ je bilo, sploh pri Matematiki, zajetih preveč snovi v testih, saj se snov še ni predelala.

Želeli bi si več informacij MVI o vpisu manjkajočih učencev v aplikacijo ministrstva.

POVZETEK

V letošnjem šolskem letu 2024/25 se je NPZ izvajal na 503 šolah, anketo za ravnatelje pa je izpolnilo 471 ravnateljev (93,6 %). Vsi izobraževalni programi so zastopani v dovoljšnji meri, kar velja predvsem za osnovne šole s splošnim izobraževalnim programom, osnovne šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom, osnovne šole, ki izvajajo oba programa, ter zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Institucije, ki izvajajo našete izobraževalne programe, so na anketni vprašalnik odgovorile vsaj 90-odstotno. Nekoliko nižjo stopnjo odzivnosti beležimo zgolj pri ljudskih univerzah (77,8 %). Tudi vse regije so zadovoljivo zastopane, stopnje odziva, ki so nižje od 90 %, beležimo zgolj v primorsko-notranjski (88,9 %) in osrednjeslovenski regiji (88,6 %).

Stališča ravnateljev do NPZ so v veliki meri pozitivna in v primerjavi s preteklimi leti še ugodnejša. Ravnatelji se najbolj strinjajo s postavkami (delež strinjanja višji od 90 %), da je NPZ smiseln in koristen, saj dá učencu in učitelju povratno informacijo o znanju učenca; da dosežke NPZ upoštevajo pri načrtovanju prihodnjega dela na šoli in da so izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna. Malenkost nižje deleže strinjanja (višje od 80 %) imajo trditve, da NPZ odkriva močna ali šibka področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti; da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli ter daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela. Manj ravnateljev se strinja s postavkama, da NPZ vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjanih predmetov (75,2 %) ter na pisno preverjanje in ocenjevanje pri teh predmetih (65,8 %) na njihovi šoli. Opozoriti velja, da za vse našete postavke velja pozitiven trend, – ravnatelji se z njimi strinjajo v večji meri kot pretekla leta. Postavka, pri kateri smo zabeležili nasproten trend, in sicer izrazit upad strinjanja, navaja, da bi morali dosežki NPZ imeti večjo veljavo (leta 2025: 72,8 %; leta 2024: 85,1 %). Upad strinjanja pri slednji postavki in pozitiven trend naraščanja strinjanja pri preostalih postavkah lahko najverjetneje pripišemo uporabi dosežkov NPZ v 9. razredu kot enega od meril za vpis v srednje šole.

V prid temu govori tudi analiza **težav pri izvedbi NPZ**. Čeprav je motivacija učencev za izvedbo NPZ še vedno najpogostejše poročana težava, je viden bistven upad glede na pretekla leta (leta 2025: 15,5 %; leta 2024: 27,8 %). Ravnatelji pri tem še zmerom poročajo, da so učenci nemotivirani in nezainteresirani za NPZ, le da letos pogostejše pripisujejo, da to velja za učence v 6. in 3. razredu ter za 3. predmet v 9. razredu. Nemotiviranost opažajo tudi pri učencih, ki predvidevajo, da ne bo omejitve vpisa v srednjo šolo. Ravnatelji kot rešitev težav z motivacijo učencev predlagajo, da bi se dosežki pri NPZ ocenjevali, vpisali v redovalnico in vplivali na zaključno oceno. Naslednji sklop težav, o katerih poročajo, zajema organizacijske vidike izvedbe NPZ. Pri slednjih opažamo znaten skok poročanja glede na pretekla leta. Sem prištevamo težave pri organizaciji prostorov za izvedbo NPZ (leta 2025: 10,6 %; leta 2024: 7,7 %), težave pri izvedbi NPZ za učence s posebnimi potrebami (leta 2025: 9,1 %; leta 2024: 8,6 %), težave pri organizaciji pouka med izvedbo NPZ (leta 2025: 8,5 %; leta 2024: 7,2 %) in težave z nadzornimi učitelji (leta 2025: 5,9 %; leta 2024: 5,4 %). Za omenjene težave ravnatelji navajajo podobne vzroke: opozarjajo na pomanjkanje kadrov in prostorov; izpostavljajo, da izvedba NPZ za učence s posebnimi potrebami zaradi delitve v manjše skupine zahteva dodatno število učilnic in nadzornih učiteljev; navajajo, da imajo med NPZ težave z izvedbo rednega pouka za preostale učence ipd. Ravnatelji potencialne rešitve težave vidijo predvsem v poenostavitvi in racionalizaciji postopka izvedbe NPZ (npr. združevanje učencev s posebnimi potrebami v večje skupine) in v večji fleksibilnosti izvedbe. Omenjajo tudi možnost, da se NPZ za vse razrede ne bi pisal na isti dan.

Med težavami pri organizaciji NPZ velja omeniti še čas izvedbe NPZ (leta 2025: 5,7 %; leta 2024: 1,4 %). Ravnatelji najpogosteje omenjajo nefleksibilen termin, ki (v 9. razredu) pogostoma ne sovпада z organizacijo pouka. Problematična se jim zdi tudi hkratna izvedba NPZ v 3., 6. in 9. razredu. Nekateri opozarjajo na nepredelano snov zaradi prezgodnjega termina ali na prekrivanje z različnimi tekmovanji. Več ravnateljev poudarja, da bi večja časovna prilagodljivost pri začetku pisanja olajšala izvedbo.

Na drugi strani imamo sklop težav, pri katerih smo letos zaznali bistven upad v poročanju. Gre za težave, povezane z odnosom do NPZ in motivacijo za NPZ. Zgoraj smo že opisali upad poročanja težav z motivacijo učencev. Ravnatelji prav tako redkeje poročajo o težavah, povezanih z odnosom staršev do NPZ (leta 2025: 5,9 %; leta 2024: 8,8 %), in težavah z motivacijo učiteljev za NPZ (leta 2025: 3,8 %; leta 2024: 4,7 %). Ravnatelji sicer v komentarjih še vedno pišejo, da se staršem NPZ ne zdi dovolj pomemben in da za slabe rezultate krivijo šolo. Prav tako menijo, da so nekateri učitelji nemotivirani za izvedbo NPZ, da so preobremenjeni in se obremenjujejo z dosežki svojih učencev. Ravnatelji možnost izboljšav vidijo v dodatnem informiranju in izobraževanju o vlogi NPZ. O težavah z vrednotenjem NPZ poroča podoben odstotek ravnateljev kot lani (leta 2025: 5,1 %; leta 2024: 5,0 %), pri tem pa opozarjajo na veliko število napak ocenjevalcev in veliko število ugovorov.

Ravnatelji redkeje poročajo o težavah pri izvedbi NPZ za učence priseljence (leta 2025: 3,6 %; leta 2024: 3,4 %), težave pri dostavi gradiva (leta 2025: 1,3 %; leta 2024: 2,3 %) in pri načinu pakiranja preizkusov (leta 2025: 0,8 %; leta 2024: 1,6 %) ter težave pri izvedbi NPZ za učence v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (leta 2025: 1,3 %; leta 2024: 0,9 %).

Ravnatelji kot najpogostejši **razlog za neudeležbo** učencev svoje šole na NPZ navajajo bolezen ali poškodbo. Pri NPZ v 9. razredu je delež takih primerov pri materinščini (76 %) in matematiki (76,5 %) nekoliko višji kot pri tretjem predmetu (65,5 %). Skladno s tem je delež neopravičeno odsotnih pri materinščini (15 %) in matematiki (15,8 %) nižji kot pri tretjem predmetu (26,5 %). Po pogostosti poročenih razlogov sledijo drugi utemeljeni razlogi in udeležba na športnem tekmovanju. Tudi v 3. in 6. razredu je najpogosteje poročan razlog za neudeležbo bolezen oz. poškodba (71,4 % oz. 73,9 %); sledijo neopravičena odsotnost (17,3 % oz. 16,4 %) in drugi utemeljeni razlogi (9,6 % oz. 9,1 %).

Da so na **šolah izvedli dodatno prostovoljno preverjanje NPZ iz tretjega predmeta**, je poročalo 12,4 % ravnateljev. Na 6,1 % šol je bilo izvedeno eno preverjanje, medtem ko je bilo na 6,3 % šol izvedenih več preverjanj. Na šolah so največkrat izvedli dodatno preverjanje NPZ iz angleščine in geografije (28), sledi biologija (26), redkeje pa so izvedli preverjanje iz športa (8) in nemščine (4).

Ravnatelji so ocenili tudi **posredovane informacije institucij za vodenje NPZ**. Delež ravnateljev, ki posredovane informacije Rica in DK NPZ ocenjuje kot natančne, pravočasne in nedvoumne, je zelo visok (nad 97 %). Malenkost nižje ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij MVI in ZRSS, a so deleži še zmerom zelo visoki (nad 94 %). Ravnatelji so na Likertovi lestvici od 1 do 5 ocenili tudi **sodelovanje z naštetimi institucijami**. Namenili so jim visoke povprečne ocene (MVI: 4,4; DK NPZ: 4,6; Ric: 4,7; ZRSS: 4,5). Ocene so pospremili s pretežno pozitivnimi komentarji, ki poudarjajo korektnost sodelovanja, odzivnost in pripravljenost za razreševanje težav.

Uporabnost dokumentov in programov za NPZ so ravnatelji ocenili na lestvici od 1 do 5. Prenovljenemu predstavitvenemu letaku *Informacije za učence in starše* so namenili visoko povprečno oceno (4,6), med komentarji pa so jo označili kot uporabno, pregledno in jasno. Nekaj manj kot polovica ravnateljev poroča, da staršem in učencem razdeli tiskano različico letaka, medtem ko jih elektronsko različico posreduje kar 95,5 %. Še z višjimi ocenami so ocenili *Koledar NPZ* (4,8), ki ga opisujejo kot informativnega, preglednega in uporabnega pri izvedbi NPZ. Peščica ravnateljev je izpostavila željo po večji preglednosti koledarja in drugačnem formatu. Tudi *Navodila za izvedbo NPZ* so ocenili z visokimi ocenami (4,7), v komentarjih pa jih označujejo kot uporabna, jasna in izčrpna. Malenkost nižje ocene so namenili *Letnemu poročilu za izvedbo NPZ* (4,4), ki ga v komentarjih ocenjujejo kot informativnega in uporabnega pri refleksiji dosežkov, kritike pa omenjajo njegovo obsežnost. Podobno oceno so namenili tudi programu *Vpis za srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ* (4,3), pri katerem pa so zapisali tudi več kritik. Opozarjajo, da je program nepregleden in neprijazen do uporabnika, ter menijo, da ga je treba še nadgraditi.

Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami je potekalo na večini šol (91,1 %). Ravnatelji so elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami ocenili s povprečno oceno 4,4. V komentarjih so opozorili, da je program nekoliko zastarel, nepregleden in neprijazen do uporabnika. Predlagajo posodobitev programa in možnost sinhronizacije z drugimi dokumenti ter bazami. Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami so ocenili z malenkost višjo povprečno oceno (4,5), komentarji pa so deljeni. Polovica ravnateljev meni, da so prilagoditve ustrezne, druga polovica pa, da niso zadostne oz. se ne ujemajo v celoti z odločbami. V tem sklopu so ravnatelji najvišje ocenili sodelovanje Rica s šolo (4,6), pri čemer izpostavljajo odzivnost in korektnost.

Med postavkami **analize dosežkov učencev šole na NPZ** se ravnatelji v najvišjem deležu (nad 95 %) strinjajo s trditvami, da na šoli analizirajo dosežke NPZ svojih učencev, da pri analizi sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal, in da ugotovitve o dosežkih učencev upoštevajo pri načrtovanju dela za naslednja šolska leta. Nekoliko nižji delež ravnateljev (še zmerom višji od 80 %) se strinja s postavkami, da analizo dosežkov pri NPZ predstavijo svetu staršev, da je analiza dosežkov pri NPZ del samoevalvacije na šoli in da ugotovitve o dosežkih umeščajo v *LDN* in *Razvojni načrt šole*. Najmanj ravnateljev (nad 60 %) poroča, da pri analizi dosežkov sodeluje celoten učiteljski zbor in da analizo dosežkov predstavijo staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3., 6. in 9. razredu.

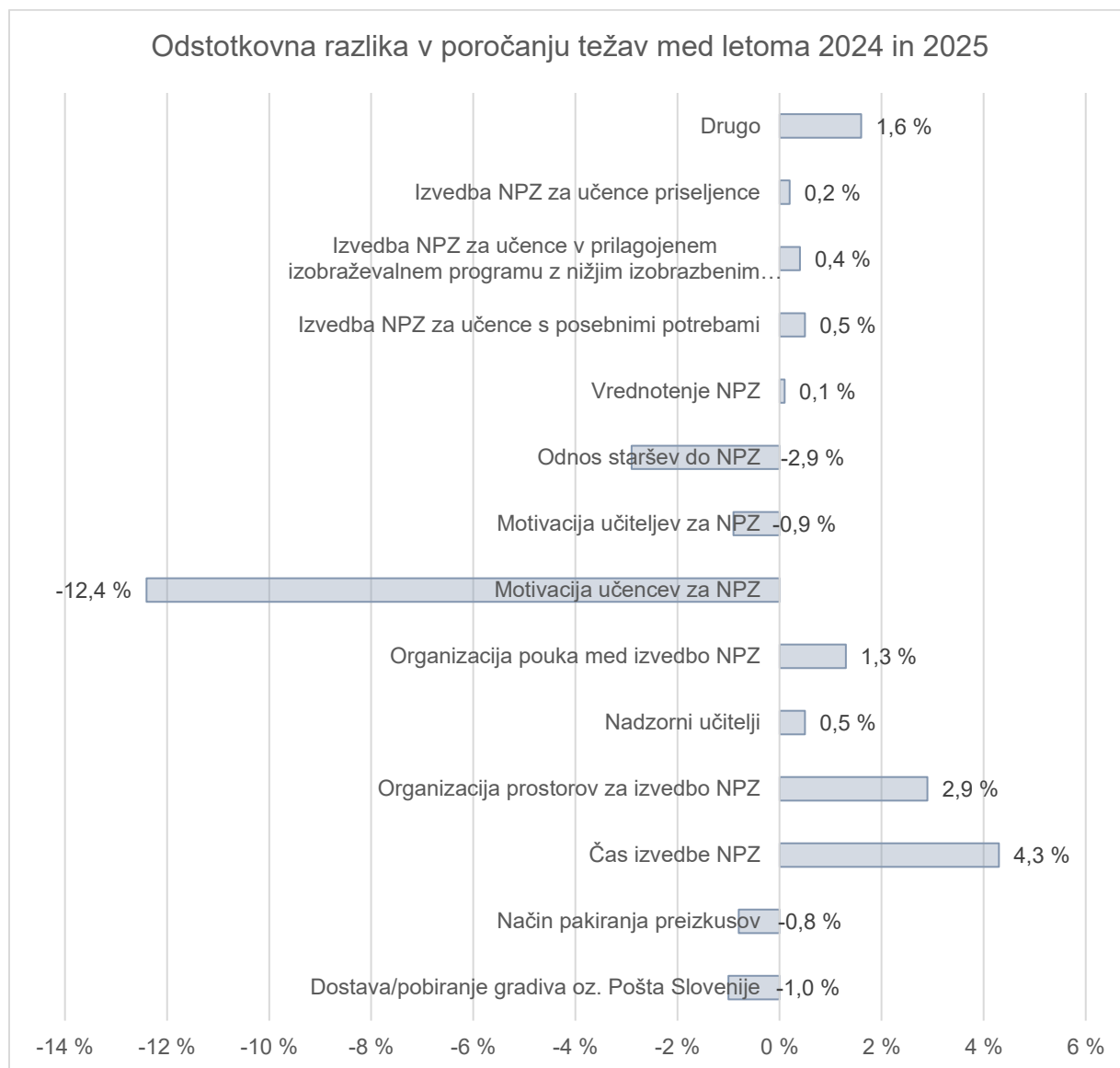
Sklop vprašanj je zajemal **tudi analizo kakovosti izkazanega znanja pri NPZ s programom OrKa**. Da so ravnatelji ali njihovi učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program *OrKa*, je odgovorilo 87 % respondentov. Na lestvici od 1 do 5 so ocenili tudi vidike uporabnosti programa. Najvišjo oceno so namenili uporabnosti podatkov programa (4,4), sledi preprostost dostopa do programa (4,3), enako oceno so namenili tudi trditvi, da program omogoča vse analize, ki jih potrebujejo. Nekoliko nižje so ocenili postavko, da je program preprost za uporabo (4,1). Med komentarji so zapisali, da si želijo več izobraževanj za program in da bi bili podatki na voljo prej, ter izrazili želje po različnih dodatnih funkcionalnostih programa. Priročnik *OrKa* so ocenili z oceno 4,3, je pa letos delež ravnateljev, ki ne pozna priročnika, nekoliko višji (25,7 %). Da bi se udeležili izobraževanj za ravnatelje o uporabi programa *OrKa*, je odgovorilo 46,3 % ravnateljev, slaba tretjina pa je neodločena. Da bi se njihovi učitelji udeležili izobraževanj za program, je poročalo malenkost več ravnateljev (48,2 %), prav tako je večji delež ravnateljev neodločen (41,4 %).

Da so zaradi uporabe dosežkov NPZ v 9. razredu kot enega od meril za vpis v srednje šole zaznali **razlike** glede na pretekla leta **v pristopu učiteljev, učencev in staršev**, je poročalo 64,7 % ravnateljev. Med prostimi odgovori so najpogosteje zapisali, da so učenci izkazali več motivacije in resnosti pri pripravi na NPZ, prav tako je bilo pri NPZ manj odsotnih. Nekateri ravnatelji so sicer dodali, da so to opazili zgolj pri preverjanju slovenščine in matematike v 9. razredu, medtem ko tega niso opazili pri tretjem predmetu, ki se pri vpisu ne upošteva, ter pri učencih 3. in 6. razreda. Podobno so nekateri ravnatelji zapisali, da so izboljšave v pristopu opazili predvsem pri učencih, ki so predvidevali, da bodo imeli omejitev pri vpisu v srednjo šolo. Ravnatelji so razlike v pristopu opazili tudi pri starših, ki so pokazali več zanimanja za NPZ, so pa nekateri dodali, da so starši preveč pritiskali na šolo, predvsem glede dodatnih priprav na NPZ.

Med **drugimi komentarji o NPZ** so ravnatelji izpostavili veliko pomembnih dejavnikov, ki se tičejo izvedbe NPZ. Pohvalili so novi termin izvedbe NPZ in upoštevanje dosežkov učencev 9. razreda kot enega od meril pri vpisu v srednješolsko izobraževanje. Opozorili so tudi na nekatere težave pri izvedbi: na težave pri vrednotenju preizkusov, težave pri organizaciji NPZ ipd.

13 Priloge

Slika 13.1: Primerjava odstotkov poročenih težav pri izvedbi NPZ med letoma 2024 in 2025 (razlike med letoma)

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL

POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA 2024/2025

Spoštovani,

tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ) v 3., 6. in 9. razredu. Naša želja je pridobiti vaše stališče do NPZ in priporočila za izboljšavo ter odkriti težave in nejasnosti pri izvedbi, analizi dosežkov in postopkih ugotavljanja kakovosti izkazanega znanja.

Prosim vas, da odgovorite na vprašanja in nam tako pomagajte pri analizi uspešnosti izvedbe NPZ. V vprašalniku se slovnična oblika za moški spol uporablja kot nevtralna oblika za oba spola.

1 OSNOVNI PODATKI

1.1 Šifra šole

Napišite šifro vaše šole (šestmestna številka).

2 STALIŠČA RAVNATELJEV DO NPZ

(Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ.)

Odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

- 2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.
- 2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.
- 2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjanih predmetov.
- 2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih.
- 2.8 Dosežke NPZ upoštevamo pri načrtovanju prihodnjega dela na naši šoli.
- 2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.
- 2.10 Dosežek učenca pri NPZ bi moral imeti večjo veljavo.

3 IZVEDBA NPZ

- 3.1 Ali ste imeli v letošnjem letu pri izvedbi NPZ katero od težav, ki so našteje v spodnji preglednici? Označite ponujene odgovore (stolpec *TEŽAVE*), ob posameznem odgovoru tudi napišite razloge za težave (stolpec *RAZLOGI*) in predloge za njihovo odpravo (stolpec *PREDLOGI*).

Če težav pri izvedbi NPZ niste imeli, preglednice ne izpolnjujte.

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	☐		
Način pakiranja preizkusov	☐		
Čas izvedbe NPZ	☐		
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ	☐		
Nadzorni učitelji	☐		
Organizacija pouka med izvedbo NPZ	☐		
Motivacija učencev za NPZ	☐		
Motivacija učiteljev za NPZ	☐		
Odnos staršev do NPZ	☐		
Vrednotenje NPZ	☐		
Izvedba NPZ za učence s posebnimi potrebami	☐		
Izvedba NPZ za učence v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)	☐		
Izvedba NPZ za učence priseljence	☐		
Drugo	☐		

- 3.2.1 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **9. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko jih je manjkalo neopravičeno.

Opravičljivi razlogi	slovenščina oz. materinščina	matematika	tretji predmet
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja			
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)			
Smrt v družini			
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju			
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport			
Drugi utemeljeni razlogi			
Neopravičena odsotnost			

- 3.2.2 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **6. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko jih je manjkalo neopravičeno.

Opravičljivi razlogi	slovenščina oz. materinščina	matematika	tuji jezik
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja			
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)			
Smrt v družini			
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju			
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport			
Drugi utemeljeni razlogi			
Neopravičena odsotnost			

- 3.2.3 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **3. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko jih je manjkalo neopravičeno.

Opravičljivi razlogi	slovenščina oz. materinščina	matematika
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja		
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)		
Smrt v družini		
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju		
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport		
Drugi utemeljeni razlogi		
Neopravičena odsotnost		

4 PROSTOVOLJNO IZVAJANJE NPZ IZ TRETJIH PREDMETOV

- 4.1 Iz katerih tretjih predmetov, ki jih minister Ni določil za NPZ na vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?
(Označite lahko več odgovorov.)
Odgovori: Iz nobenega. / Iz biologije. / Iz geografije. / Iz športa. / Iz angleščine. / Iz nemščine.

5 OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Ocenite informacije, povezane z izvedbo NPZ, ki so vam jih posredovali organi in institucije. Ponujene odgovore označite z DA ali NE.

Odgovori: Natančne / Pravočasne / Nedvoumne

- 5.1 Informacije Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI)
- 5.2 Informacije Državne komisije za vodenje NPZ
- 5.3 Informacije Rica
- 5.4 Informacije ZRSS

6 OCENA SODELOVANJA

- 6.1 Sodelovanje z organi in institucijami za vodenje NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Če z organi in institucijami niste sodelovali, izberite 0.
 - 6.1.1 Sodelovanje z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI)
 - 6.1.2 Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
 - 6.1.3 Sodelovanje z Ricem
 - 6.1.4 Sodelovanje z ZRSŠ
- 6.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*).
 - 6.2.1 Sodelovanje z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI)
 - 6.2.2 Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
 - 6.2.3 Sodelovanje z Ricem
 - 6.2.4 Sodelovanje z ZRSŠ

7 OCENA UPORABNOSTI DOKUMENTOV IN PROGRAMOV ZA NPZ

- 7.1 Uporabnost dokumentov za NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
 - 7.1.1 Uporabnost publikacije *Informacije za učence in starše*
 - 7.1.2 Uporabnost *Koledarja NPZ*
 - 7.1.3 Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ*
 - 7.1.4 Uporabnost *Letnega poročila o izvedbi NPZ*
 - 7.1.5 Uporabnost programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ*
- 7.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*).
 - 7.2.1 Uporabnost publikacije *Informacije za učence in starše*
 - 7.2.2 Uporabnost *Koledarja NPZ*
 - 7.2.3 Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ*
 - 7.2.4 Uporabnost *Letnega poročila o izvedbi NPZ*
 - 7.2.5 Uporabnost programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ*
- 7.3.1 Ali ste staršem in učencem razdelili tiskano publikacijo *Informacije za učence in starše*?
Da. / Ne.
- 7.3.2 Ali staršem in učencem posredujete povezavo oziroma jih seznanite z elektronsko publikacijo *Informacije za učence in starše*?
Da. / Ne.

8 PRILAGOJENO IZVAJANJE NPZ ZA UČENCE S POSEBNIMI POTREBAMI

- 8.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?
Da. / Ne.
- 8.2 Od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite:
- 8.2.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*)
- 8.2.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 8.2.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami
- 8.3 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec *PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO*).
- 8.3.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*)
- 8.3.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 8.3.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

9 ANALIZA DOSEŽKOV UČENCEV ŠOLE NA NPZ

Na vprašanja odgovorite z DA ali NE.

- 9.1 Ali na šoli analizirate dosežke NPZ učencev vaše šole?
- 9.2 Ali pri analizi dosežkov NPZ sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal?
- 9.3 Ali pri analizi dosežkov sodeluje celoten učiteljski zbor?
- 9.4 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite svetu staršev?
- 9.5 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3. razredu?
- 9.6 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 6. razredu?
- 9.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 9. razredu?
- 9.8 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ del procesa samoevalvacije na šoli?
- 9.9 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ učitelji upoštevajo pri načrtovanju dela za naslednja šolska leta?
- 9.10 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ umeščate v *LDN* in *Razvojni načrt šole*?

10 ANALIZA KAKOVOSTI IZKAZANEGA ZNANJA PRI NPZ S PROGRAMOM *OrKa*

10.1 Ste vi ali vaši učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program *OrKa*?

Da. / Ne./ Programa ne poznam.

10.2 Ocenite uporabnost programa *OrKa*.

Pri tem upoštevajte lestvico od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (zelo se strinjam). Če programa ne poznate, izberite 0.

	1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 0 (ne poznam)
Program <i>OrKa</i> je enostaven za uporabo.	
Program <i>OrKa</i> ponuja uporabne podatke.	
Dostopnost do podatkov v programu <i>OrKa</i> je preprosta.	
Program <i>OrKa</i> omogoča vse analize, ki jih potrebujemo.	

10.3 Ali imate kakšen predlog za dodatne analize, ki bi jih lahko izvedli s pomočjo programa *OrKa*?

10.4 Ocenite priročnik za uporabo programa *OrKa*.

Pri tem upoštevajte lestvico od 1 (nezadostno) do 5 (odlično). Če priročnika ne poznate, izberite 0.

1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 0 (ne poznam)

10.5 Ali ste se v preteklih letih vi ali vaši učitelji že udeležili izobraževanja za uporabo programa *OrKa*?

Da. / Ne.

10.6 Ali bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanja za ravnatelje o uporabi programa *OrKa*?

Da. / Ne. / Ne vem.

10.7 Ali bi se vaši učitelji prvič ali ponovno udeležili izobraževanja po predmetih o uporabi programa *OrKa*?

Da. / Ne. / Ne vem.

11 DRUGI KOMENTARJI O NPZ

- 11.1 Ali ste v tem šolskem letu zaradi uporabe dosežkov na NPZ v 9. razredu kot enega izmed meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa zaznali razlike glede na pretekla leta v pristopu učiteljev, učencev in njihovih staršev do NPZ?
Da. / Ne. / Ne vem.

Prosimo, navedite vaša opažanja.

- 11.2 Zapišete lahko tudi druge komentarje (predloge, pojasnila ipd.) o NPZ.
-